

PERKEMBANGAN POLITIK DI PEKAN SIK, KEDAH - KESAN
DARIPADA KRISIS KEPIMPINAN UMNO, 1987 .

SARIZA MD. SALEH

NO. MATRIK: 053249

LATIHAN ILMIAH
BAGI MEMENUHI SEBAHAGIAN
DARIPADA SYARAT-SYARAT UNTUK
IJAZAH SARJANA MUDA SASTERA

JABATAN ANTROPOLOGI DAN SOSIOLOGI
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

SESI 1989/90

SINOPSIS

Kajian penulis adalah merupakan satu kajian yang berbentuk satu tinjauan bagi satu peringkat masyarakat tentang kesan daripada krisis kepimpinan yang berlaku di peringkat makro. Kajian penulis adalah bertempat di kawasan Pekan Sik, Kedah Darulaman.

Penulis telah membahagikan kajian ini kepada lima (5) bab dalam topik yang tertentu.

Di dalam bab yang pertama, penulis memberi penekanan terhadap bahan-bahan asas kajian, seperti masalah, tujuan dan metodologi kajian serta konsep-konsep yang berkaitan dengan beberapa aspek kajian.

Bagi bab II, penulis memokuskan kepada latar belakang kawasan Pekan Sik, dari segi lokasi serta pembangunan ekonomi dan sosial penduduk setempat.

Latar belakang politik kawasan ini, diketengahkan oleh penulis di dalam bab yang seterusnya. Beberapa aspek yang berkaitan dengan politik setempat diutarakan, contohnya dari segi parti-parti politik yang terdapat serta peristiwa-peristiwa politik yang pernah terjadi serta keadaan politik semasa, di kawasan Pekan Sik khasnya dan Daerah Sik amnya. Kesan daripada krisis kepimpinan juga turut dibincangkan di dalam bab ini.

Bab IV, pula, memberi penekanan terhadap bagaimana sambutan dan reaksi penduduk setempat terhadap penubuhan UMNO (Baru) serta

(iii)

kesannya dari segi ekonomi, politik dan sosial pada penduduk setempat.

Akhir sekali, penulis membuat kesimpulan tentang keadaan politik semasa di Pekan Sik, khasnya tertumpu kepada UMNO (Baru) serta masa depannya di Pekan Sik, Kedah.

Sekian.

KANDUNGAN

	<u>Muka Surat</u>
PENGHARGAAN	i
SINOPSIS	ii
KANDUNGAN	iv
SENARAI JADUAL DAN CARTA	vii
 BAB I : PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan Kepada Masalah Kajian	1
1.2 Tujuan Kajian	5
1.3 Bidang Kajian	6
1.4 Metodologi Kajian	7
1.4.1 Kajian Awal (Pilot Survey)	7
1.4.2 Temu Bual	8
1.4.3 Pemerhatian Ikut Serta (Participant Observation)	9
1.4.4 Kajian Perpustakaan	10
1.5 Pemilihan Responden	10
1.6 Masalah Pengumpulan Bahan/Maklumat	11
1.7 Konsep-konsep	13
1.7.1 Politik	13
1.7.2 Parti Politik	15
1.7.3 Kepimpinan dan Politik di Peringkat Tempatan	16
1.7.4 Konflik	18

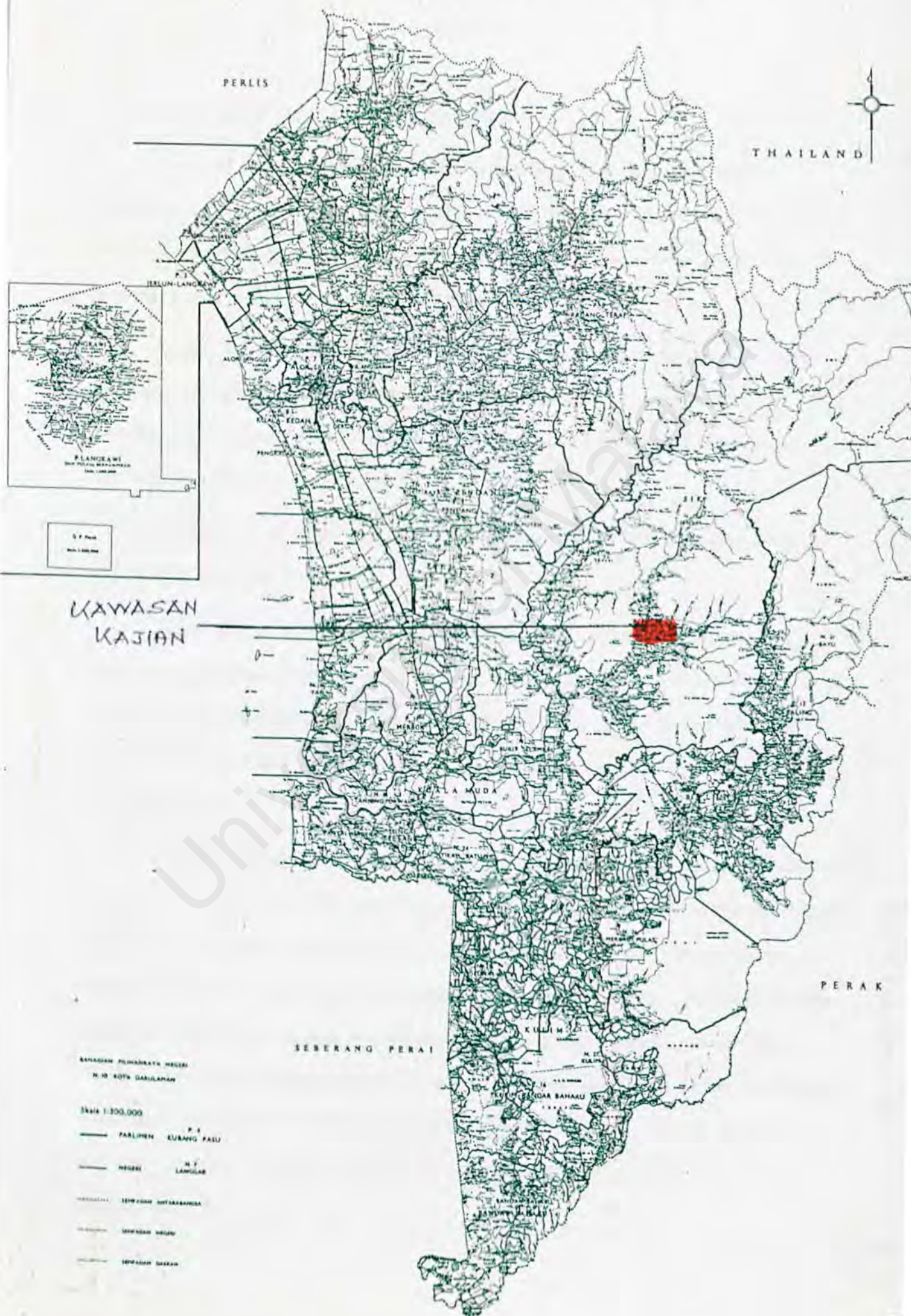
BAB II	:	LATAR BELAKANG KAWASAN PEKAN SIK, SIK, KEDAH	
2.1		Lokasi	20
2.2		Penduduk	21
2.3		Pembangunan Pekan Sik	22
2.3.1		Perkhidmatan Awam	23
2.3.2		Pembangunan Infrastruktur	23
2.4		Kegiatan Ekonomi Penduduk	26
2.5		Pendidikan	31
2.6		Aktiviti Sosial Penduduk	33
2.7		Agama	35
2.8		Kepimpinan Kampung	37
 BAB III	 :	 LATAR BELAKANG KEGIATAN POLITIK DI PEKAN SIK	
3.1		Pendahuluan	40
3.2		Analisa Pilihanraya UMUM 1982 dan 1986	42
3.3		Parti-parti Politik di Pekan Sik	47
3.3.1		Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO)	47
3.3.2		Parti Islam SeMalaysia (PAS)	48
3.3.3		Parti MIC dan MCA	50
3.3.4		Parti Semangat 46	51

3.4	Konflik PAS-UMNO	55
3.4.1	Dakwaan Kafir-Mengkafir	56
3.4.2	Kejadian 'Pulau Memulau'	58
3.5	Kerjasama PAS - Semangat 46	60
3.6	Kesan Pada Masyarakat Pekan Sik	62
 BAB IV	 : PENERIMAAN MASYARAKAT TERHADAP UMNO BARU	
4.1	Sejarah UMNO Baru	63
4.1.2	UMNO Baru di Peringkat Makro	63
4.1.3	UMNO Baru di Peringkat Mikro (Kawasan Sik)	65
4.2	Reaksi Masyarakat di Pekan Sik Terhadap UMNO Baru	65
4.2.1	Struktur Pentadbiran	68
4.2.2	Kepimpinan dan Dasar Kepimpinan	70
4.2.3	Projek-projek Pembangunan	73
4.3	Keahlian Parti	76
4.3.1	Keahlian UMNO (Baru)	76
4.3.2	Keahlian Parti Semangat 46	78
4.4	Laporan Mesyuarat UMNO Bahagian dan Cawangan	79
 BAB V	 : 5.1 Kesimpulan dan Penutup	 83
	5.2 Masa Depan UMNO di Pekan Sik	86

SENARAI JADUAL DAN CARTA

- Jadual 1 : Jumlah Penduduk Mengikut Kaum di Pekan Sik, Kedah.
- Jadual 2 : Sektor Pekerjaan Penduduk di Pekan Sik, Kedah.
- Jadual 3 : Arah aliran Utama di Estet Getah Semenanjung Malaysia 1960-1981.
- Jadual 4 : Keputusan Pilihanraya Bahagian dan Pilihanraya Parlimen Sik (P.12) dan Pilihanraya Negeri (DUN) Jeneri (N.19) serta Pilihanraya Negeri (DUN) Bukit Selambau (N.20) 1986.
- Jadual 5 : Undi-undi Yang Didapati oleh Parti-parti Siasah dan Calon-calon Bebas Bagi Pilihanraya Parlimen Sik (P.12), Pilihanraya Negeri (DUN) Jeneri (N.19) dan Pilihanraya Negeri (DUN) Bukit Selambau (N.20)
- Carta I : Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung bagi Pekan Sik, Kedah.
- Carta II : Senarai Kepimpinan Parti Semangat 46.

RANG PELAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHANRAYA PARLIMEN DAN NEGERI KEDAH

BAB I
PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan Kepada Masalah Kajian

Masalah kajian yang diberikan perhatian oleh penulis adalah mengenai kesan atau implikasi yang berlaku akibat terjadinya krisis kepimpinan UMNO di peringkat makro, di mana akhirnya telah membawa kepada pengharamannya, pada 4 Februari 1988.

Pemerihalan hal ini, tidak hanya berdasarkan terhadap apa yang berlaku selepas krisis tersebut, tetapi juga meliputi segala perkembangan yang telah berlaku yang ada kaitan dan rentetan dengan peristiwa tersebut.

Kajian ini dibuat bertempat di kawasan Pekan Sik, Kedah, pada bulan Mei dan Jun 1989.

Dekad 80-an dikatakan sebagai zaman kepimpinan Mahathir. Bila kita membicarakan tentang politik dan kepimpinan, kita tidak dapat lari daripada membicarakan tentang ketokohan Mahathir yang telah mengangkat sumpah secara rasmi pada 16 Julai 1981 sebagai Perdana Menteri Malaysia yang keempat.

Sebagai seorang pemimpin utama negara ini, beliau telah menanamkan keyakinan pada rakyat bahawa Malaysia boleh maju sama sepertimana dengan negara-negara yang sudahpun maju. Baginya satu hakikat yang jelas, Malaysia harus berubah jika ia mahu maju dan dihormati. Malaysia harus membuktikan keupayaannya untuk mendapatkan penghormatan orang lain. Kita sudah lama dianggap kecil, lalu dianggap lemah dan tidak berwibawa. Malaysia harus lebih berani untuk menghadapi dunia. Beliau sentiasa merasa optimis terhadap segala projek pembangunan yang dirancang untuk rakyat.

"Hasrat kita ialah supaya negara dan masyarakat kita dihormati, disegani dan diterima sebagai setara dengan negara maju".¹ Kata beliau kepada perwakilan di dalam persidangan UMNO pada tahun 1988, mesej yang tidak pernah jemu disuarakan kepada rakyat Malaysia selama ini.

"Corak" dan "gaya" pentadbiran beliau telah menjadi sasaran pergelutan dan pergolakan, di mana dalam tempoh pentadbiran beliau, terlalu banyak isu-isu terbuka yang ternyata mampu menggugat kelancaran organisasi pentadbirannya.

Daripada isu-isu agama, seperti peristiwa Memali di Baling, Kedah pada November 1985, Isu-isu Kewangan, hinggalah membawa kepada isu yang bersejarah iaitu peristiwa pengharaman UMNO (4 Februari 1988) yang telah banyak menimbulkan kontroversi di kalangan pemimpin dan rakyat.

Perebutan pucuk pimpinan UMNO di antara Datuk Musa dan Tengku Razaleigh yang menentang Datuk Sri Dr. Mahathir pada (1987) akhirnya menyebabkan UMNO diharamkan. Namun demikian di atas daya usaha Dr. Mahathir, UMNO telah ditubuhkan semula dengan nama UMNO (Baru). Hal ini menimbulkan kekecewaan kepada segolongan pemimpin yang bercita-cita untuk menubuhkan UMNO Malaysia dan UMNO 88, yang telah ditolak dan tidak diterima oleh Pendaftar Pertubuhan.

Dengan yang demikian, kumpulan ini telah memperjuangkan satu slogan baru iaitu UMNO 'Semangat 46',² bagi menimbulkan kekeliruan

¹Lihat Johan Jaaffar, "Potret Seorang Cendekiawan Sebagai Perdana Menteri", Dewan Masyarakat, Januari 1989, hlm. 13.

²UMNO 'Semangat 46' juga dikenali sebagai kumpulan 'Serpihan'.

di mana mereka mendakwa bahawa merekalah yang memperjuangkan UMNO yang sebenar yang telah diharamkan. Perjuangan mereka akhirnya, telah membawa kepada pendaftaran Parti Semangat 46 pada bulan Mei 1989 yang lalu.

Berikutan dengan itu, perpecahan di antara pemimpin parti semakin ketara dan melibatkan perpecahan orang Melayu. Kesan ini dapat juga dirasakan di Kedah umumnya dan di kalangan penduduk-penduduk di Pekan Sik, Kedah khasnya, bilamana Ahli Parlimen Sik, Dato' Zainol Abidin Johari telah menukarkan haluan perjuangannya dengan menyertai Semangat 46. Keadaan sebegini sesungguhnya merupakan satu tamparan hebat terhadap penduduk setempat. Keadaan berubah, penduduk setempat merasakan bahawa seolah-olah wujud suatu kekeliruan terhadap apa yang berlaku. Bagi penduduk yang agak peka dengan politik tempatan, penyertaan Dato' Zainol ke dalam Semangat 46, tidaklah menjadi sesuatu yang amat memeranjatkan. Desas-desus serta khabar-khabar angin mengenai "ketidakpuasan" terhadap kepimpinan kerajaan negeri dan juga berdasarkan soal-soal yang berbau kepentingan peribadi bagi pihak Dato' Zainol sudah agak lama dirasakan oleh penduduk-penduduk yang peka dengan politik tempatan.

Menurut seorang responden, selaku Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung Pekan Sik, Puan Siti Meriam Mohd. Salleh, sebaik sahaja terjadi peristiwa yang melibatkan pengunduran Dato' Zainol daripada UMNO, penduduk-penduduk boleh dikatakan agak terpengaruh dengan tindakan tersebut, berserta pula dengan segala dakwah yang digunakan untuk menarik perhatian penduduk. Di antara

dakyah-dakyah yang digunakan ialah mengenai soal corak dan gaya kepimpinan Datuk Sri Dr. Mahathir Mohammad, di mana mereka mendakwa bahawa kepimpinan Datuk Sri Dr. Mahathir pada hari ini adalah mementingkan soal-soal duniawi semata-mata, tanpa memasukkan unsur-unsur akhirat, mereka juga mendakwa bahawa dengan sebab tersebutlah, penduduk-penduduk harus mengikut pendirian yang dibuat oleh Dato' Zainol, kerana Semangat 46 memperjuangkan konsep "Ad-din" dan mempunyai hubungan yang baik dengan anggota parti PAS.

Pada peringkat awal, menurut responden, ramai penduduk yang terpengaruh dengan segala dakwah tersebut, tambahan lagi mereka ternyata mula membezakan corak dan gaya kepimpinan di antara Dato' Zainol dengan Yang Berhormat Dr. Wan Azmi Ariffin (Ahli Dewan Undangan Negeri Kawasan Sik). Menurut responden ini lagi, ramai penduduk yang menganggap bahawa Dr. Wan Azmi adalah seorang yang agak tegas dan serius, dan amat susah didekati oleh rakyat, manakala hal yang sebaliknya ada pada Dato' Zainol.

Ramai penduduk yang ternyata memberi sambutan terhadap Semangat 46, terutamanya golongan yang agak ekstrimis agama kerana tertarik dengan wujudnya kerjasama di antara PAS dan Semangat 46.

Namun, setelah UMNO Baru, menyusun semula pentadbiran parti tersebut, keadaan ini berubah, rakyat buat sekian kalinya lebih arif membuat penilaian semula. Aspek inilah seterusnya yang menjadi bahan kajian penulis di mana penulis telah membuat satu hipotesis untuk menjadi garis panduan dalam membuat kajian ini. Hipotesis itu ialah pergolakan politik di peringkat makro (atasan) tidak banyak menjejaskan suasana politik di peringkat bawah, malah ia nampaknya telah juga berperanan dalam memperkukuhkan lagi sokongan di peringkat bawah

terhadap kepimpinan di peringkat atas. Sehubungan dengan hipotesis ini, maka kajian terhadap kesan akibat pergolakan politik tersebut terhadap aspek politik, ekonomi dan sosial yang akan dikemukakan dalam kajian ini dijangka akan dapat menentukan kebenaran atau sebaliknya keadaan yang dimaksudkan itu.

1.2 Tujuan Kajian

Secara khususnya, kajian ini bertujuan untuk melihat dan menganalisa pergolakan serta pembangunan politik di Pekan Sik, Kedah pada tahun 1988-89 di samping memberi penekanan terhadap kesan yang timbul dengan wujudnya krisis di peringkat atasan (makro).

Ia juga adalah bertujuan untuk menguji hipotesis bahawa pergolakan politik yang terjadi di peringkat makro tidak banyak menjejaskan suasana politik di peringkat mikro, malah ia adakalanya memperkuat lagi sokongan di peringkat mikro. Apa yang akan diperlukan dalam hal ini ialah walaupun didapati bahawa wujudnya krisis dan pergolakan di dalam parti UMNO yang kesannya seimbis lalu adalah menjejaskan parti-parti komponen Barisan Nasional serta rakyat, namun apa yang diperhatikan ialah krisis tersebut tidak banyak menjejaskan suasana politik di peringkat mikro iaitu dari segi keyakinan rakyat terhadap parti UMNO sebagai tunggal pemerintahan negara. Malah ianya dapat memberi suatu pendedahan yang lebih baik kepada rakyat terhadap apa yang diperjuangkan oleh pemerintah untuk faedah rakyat, dan ini dapat memperkuat lagi sokongan di peringkat mikro terhadap kepimpinan di peringkat makro, khususnya pada parti UMNO sendiri.

Di samping itu, penulis merasakan bahawa hipotesis yang dibuat sedemikian rupa adalah untuk cuba membuktikan bahawa sepertimana teori konflik yang menekankan bahawa sebagai satu unsur utama dalam kehidupan sosial, maka konflik dianggap sebagai perkara normal yang tidak dapat dielakkan. Ia tidak semestinya memusnahkan, sebaliknya ia boleh berfungsi secara positif serta konstruktif sifatnya dalam keadaan tertentu. (Ting Chew Peh, 1985: 67).

1.3 Bidang Kajian

Bidang kajian penulis adalah meliputi setiap aspek yang berhubung dengan situasi politik di peringkat mikro seperti aspek kepimpinan, pandangan, sikap dan juga kesan terhadap penduduk hasil dari segala perkembangan politik tanahair.

Dalam hal ini, penulis membataskan kajian terhadap perkara-perkara tertentu sesuai dengan kajian yang berdasarkan kajian peringkat mikro, seperti pengambilan responden yang terdiri hanya sekelompok kecil, memberikan penekanan kepada aspek-aspek utama sahaja seperti pandangan dan sikap politik tanpa menitikberatkan soal-soal yang memerlukan data-data statistik bersesuaian dengan kaedah kualitatif yang digunakan.

Mengenai kajian di peringkat makro pula, B. Sanders dan K. Pinhey menyatakan bahawa:

"Study only a few persons, our scope is somewhat limited and it is often difficult to generalize beyond a few people who took part in our investigation. This type of study is often said to have been conducted at the micro level."
(B. Sanders dan K. Pinhey, 1983: 45).

Fokus kajian ke atas kawasan Pekan Sik dibuat kerana ia merupakan satu-satunya kawasan yang banyak menerima/merasakan kesan daripada krisis kepimpinan oleh kerana wakil Parlimen kawasan tersebut, seterusnya bagi Daerah Sik, adalah diwakili oleh Yang Berhormat Dato' Zainol Abidin Johari yang pada masa dahulunya bertanding dan menang di atas tiket Barisan Nasional tetapi kini telah menyertai Parti Semangat 46 dan menduduki jawatan Ahli Jawatankuasa parti berkenaan.

1.4 Metodologi Kajian

Penulis menggunakan beberapa kaedah tertentu dalam menjalankan kajian ini. Penggunaan kaedah-kaedah ini, dapat melicinkan kajian penulis serta dapat menolong penulis mendapatkan lebih banyak maklumat.

1.4.1 Kajian Awal (Pilot Survey)

Kajian awal merupakan satu cara yang baik buat penulis untuk mengetahui latar belakang kawasan kajian, serta melihat pola kawasan kajian. Dengan demikian, secara tidak langsung, penulis dapat merancang bagaimana bentuk kajian yang harus digunakan.

"A pilot survey (study) to avoid unforeseen difficulties that might arise from a research design. Small research to discover possible problems while there is still time to remedy them." (B. Sanders dan K. Pinhey, 1983: 39)

Kajian awal ini juga dapat menolong penulis merancang segala persoalan yang akan dikemukakan atau cara (prosedur) yang boleh diguna untuk mendapatkan segala maklumat yang diperlukan. Ianya juga dapat

menolong penulis membuat/menentukan pembatasan (bidang) kajian, sepertimana kata B. Clandon.

"Pilot Survey help a lot to the researches in finalising the questionnaire, it's design and method of investigation to be conducted and proper limitation or extension of the coverage etc. (B. Clandon, 1979: 109)

Penulis telah membuat kajian awal ini pada awal Januari 1989 di kawasan kajian dan mengenal pasti serba sedikit mengenai latar belakang kawasan kajian seperti kegiatan ekonomi dan sosial penduduk serta sedikit latar belakang politik.

1.4.2 Temu Bual

Kaedah temubual (Face to Face) adalah kaedah yang paling penting yang digunakan oleh penulis dalam kajian ini. Penulis dapat menemui sendiri "Key Informants" yang dapat menolong penulis mendapatkan maklumat yang lebih jelas, terperinci dan tepat.

"Consequently a systematic and accurate interview is more valuable than someone with a flair forgetting people to talk. In other words, it is a technique which depends on training." (Michael Schofield, 1969: 59)

Penulis telah memilih sekurang-kurangnya 50 orang responden yang terdiri daripada pelbagai lapisan masyarakat untuk ditemubual. Di samping itu, penulis telah membawa potongan-potongan akhbar tentang hal-hal yang menjadi masalah kajian untuk menunjukkan pentingnya penyelidikan tersebut. Penulis boleh mengawal situasi

semasa sesi temubual dijalankan. Dalam kaedah ini, penemubual hendaklah pandai menyesuaikan diri dengan keadaan budi pekerti dan responsif. Penemubual mestilah mewujudkan suasana supaya responden merasa selesa untuk menyatakan sesuatu di samping penulis haruslah pandai menghadapi responden yang kadang-kadang rasa takut dan gementar bila ditemubual.

Masalah yang mungkin timbul ialah, responden mungkin merasakan bahawa kehadiran penemubual adalah seolah-olah sebagai satu ancaman padanya serta kadang-kadang mengganggu kehidupan peribadi mereka menyebabkan mereka tidak merasa selesa.

1.4.3 Pemerhatian Ikut Serta (Participant Observation)

Kaedah ini merupakan kaedah yang kedua penting di dalam kajian penulis. Ianya adalah teknik pengumpulan data yang membawa erti pemerhatian, penyiasatan dan rakaman tingkah laku dan fenomena sosial secara langsung oleh seseorang pemerhati (Ting Chew Peh, 1985: 92).

Melalui kaedah ini, pengkaji menyertai kehidupan sosial kelompok atau organisasi yang dikajinya. Pengkaji melihat dan memerhatikan kegiatan tingkah laku dan lain-lain aspek kehidupan kelompok yang dikajinya. Pengkaji juga melibatkan diri dalam perbualan dan perbincangan dengan anggota kelompok untuk mengetahui reaksi serta tafsiran mereka terhadap sesuatu kejadian yang tertentu.

Ia juga diguna oleh penulis untuk membuat "cross-checking" terhadap maklumat yang didapati melalui temuduga dengan responden

dan dapat membaiki ketidaktepatan maklumat. Penulis telah tinggal di kawasan kajian dalam masa lebih kurang dua (2) bulan untuk mengumpulkan data-data yang diperlukan.

1.4.4 Kajian Perpustakaan

Kajian perpustakaan ini dibuat di peringkat awal penyelidikan serta di peringkat akhir dengan tujuan bagi mendapatkan data-data pelengkap kepada bahan kajian, mengenai fenomena yang hendak dikaji. Kaedah ini membolehkan penulis mendapatkan bahan-bahan kajian tentang perkara-perkara yang penyelidikan itu tidak boleh mendapatkan kemudahan-kemudahan dilakukan dan tidak dapat mengkajinya dengan menggunakan mana-mana kaedah kajian yang lain.

Ianya juga adalah bertujuan atau berperanan sebagai "secondary resources" yang dapat mengukuhkan kajian penulis, dan kaedah ini diguna secara berterusan "on going process" disebabkan masalah kajian yang dikaji adalah sentiasa berkait dengan isu politik semasa.

1.5 Pemilihan Responden

Dalam soal pemilihan responden, penulis telah mengambil sekurang-kurangnya 50 orang responden yang dipilih secara rawak (rambang). Mereka terdiri daripada pelbagai lapisan masyarakat, seperti Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung, para belia, golongan tua dan juga pegawai-pegawai kerajaan.

"Dalam sampel rawak, setiap orang dalam sesuatu semesta mempunyai peluang yang sama untuk terpilih sebagai sampel."
(Kenneth D. Bailey, 1978: 133)

Persampelan mempunyai kebaikan, iaitu ia dapat menghapuskan bias dan memberikan maklumat untuk menganggarkan kesilapan-kesilapan persampelan.

1.6 Masalah Pengumpulan Bahan/Maklumat

Dari segi praktikal, penulis menghadapi masalah bagi mendapatkan maklumat serta data daripada responden dan juga sedikit masalah untuk mendapatkan bahan-bahan atau maklumat yang berbentuk data bertulis. Di antara masalah yang dihadapi oleh penulis adalah meliputi:

- 1) Responden kurang memberikan kerjasama dengan alasan bahawa kurang dan tidak begitu berminat dengan politik.
- 2) Responden tidak bersedia menerangkan keahlian parti politik mereka secara terus-terang sehingga menyukarkan maklumat yang tepat diperolehi atau dikesan.
- 3) Responden kurang mempunyai masa yang dapat diluahkan untuk ditemubual oleh penulis.
- 4) Responden tidak bersedia memberikan kerjasama untuk ditemubual kerana menganggap perkara yang cuba ditanyakan oleh penulis adalah sensitif dan mereka takut untuk membicarakannya.

- 5) Terdapat "Key Informans" yang tidak langsung mahu untuk ditemubual malah telah mengeluarkan kata-kata yang tidak sepatutnya kepada penulis, contohnya, ketika penulis hendak menemubual salah seorang yang didakwa sebagai "orang kuat" Semangat 46, penulis diarah balik supaya sahaja (dengan kata-kata yang kesat). Daripada pemerhatian penulis, beliau berbuat demikian oleh kerana mungkin merasa "takut" atau "tidak suka" sekiranya penulis menemubualnya mengenai penglibatan beliau di dalam parti Semangat 46, kerana pada waktu tersebut, beliau masih lagi bekerja di jabatan Kerajaan di Pekan Sik.
- 6) Penulis agak sukar untuk mendapatkan maklumat di kawasan kediaman penduduk Siam kerana mengalami masalah bahasa dan agak sukar untuk penulis masuk ke kawasan perkampungan orang-orang Siam yang dikenali dengan panggilan "Wad Siam".
- 7) Penulis menghadapi masalah untuk mendapatkan bahan-bahan bertulis dengan lebih lengkap oleh kerana sumber dan bahan kajian yang pernah dibuat mengenai kawasan adalah amat berkurangan.
- 8) Masalah yang agak besar bagi penulis ialah penulis tidak sempat untuk menghadiri mesyuarat UMNO kebanyakan cawangan dan bahagian kerana pada tarikh ianya diadakan, penulis terpaksa kembali semula ke universiti dan minit mesyuarat hanya dapat diperolehi melalui permohonan ber-surat yang juga mengambil masa yang agak lama.

1.7 Konsep-Konsep

1.7.1 Politik

Secara umumnya, tiada sesiapaupun yang dapat mengecualikan diri sepenuhnya daripada terlibat dalam politik. Seseorang rakyat terlibat dalam politik di negaranya, bandar, sekolah, firma perniagaan, persatuan, kelab, parti politik dan lain-lain. Sesuatu fenomena politik selalunya mempunyai kaitan dengan soal-soal yang menyentuh tentang soal kepimpinan, pembahagian kuasa, proses pilihanraya, sikap dan nilai.

Bagi Lasswell, "politik" tidak harus dikaitkan semata-mata dengan kerajaan. Ia memberikan definisi yang lebih luas lagi bahawa Politik "is who get what, when and how" (Laswell, 1978: 37).

Bagi Lasswell, di dalam masyarakat terdapatnya kekayaan, pangkat dan kuasa yang menjadi buruan setiap anggota masyarakat, namun semuanya itu adalah terhad, jadi di sini wujud proses pengagihan sumber-sumber tadi, dan proses ini akan mengakibatkan timbulnya konflik dan bila wujud keadaan sedemikian rupa, maka wujudlah situasi politik.

Oleh yang demikian politik ialah proses yang melambangkan gelagat manusia yang mengandungi konflik di antara kebaikan di sebelah dan kehendak-kehendak kumpulan di pihak yang lain, yang dapat diselesaikan kerap kali dengan penggunaan dan perebutan kuasa.

Sesebuah kerajaan yang memerintah, selalunya mempunyai dasar-dasar tertentu yang dijadikan sebagai panduan di dalam pemerintahan. Dalam melaksanakan semua dasar-dasar itulah wujudnya politik.

Menurut D. Easton:

"Perkara pokok bagi masalah politik ialah dengan wujudnya dasar, di mana politik adalah mengenai semua bentuk aktiviti yang mempengaruhi dasar di mana wujud kuasa yang diberikan kepada pertubuhan, perseorangan dan bagaimana ia mempraktikkannya."
(David Easton, 1965: 25)

Politik juga pada dasarnya adalah satu fenomena universal yang berkaitan dengan kuasa (power). Pada umumnya "kuasa" diertikan sebagai peluang seseorang atau segolongan manusia untuk mencapai cita-cita mereka satu tindakan bersama walaupun tindakan itu ditentang oleh pihak lain. (Max Weber, 1947: 30)

Segala tindakan manusia yang bersifat politik, adalah tertumpu pada soal kuasa. Bagi Weber, kuasa merupakan peluang seseorang pelaku untuk menyuruh individu-individu lain membuat sesuatu mengikut kemahuannya, meskipun bertentangan dengan kemahuan individu-individu itu. Jadi kuasa itu wujud dalam interaksi sosial dan menandakan suatu keadaan ketidakseimbangan di mana seseorang boleh berkuasa ke atas orang lain.

1.7.2 Parti Politik

Parti Politik adalah merupakan suatu kelompok yang mempunyai organisasi tertentu, nilai, orientasi, tujuan dan cita-cita tertentu. Ia juga boleh didefinisikan sebagai kumpulan dalam negeri yang ahli-ahlinya bergabung untuk menguasai teraju pemerintahan dan memerintah sesebuah negara.

Parti Politik mempunyai pemimpin parti, aktivitinya, tujuannya serta peranan yang dimainkannya. Dalam konteks Malaysia, parti-parti yang wujud seperti Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO), Parti Islam SeMalaysia (PAS), Malaysia Indian Congress (MIC), Malaysia Chinese Association (MCA), Democratic Action Party (DAP) dan lain-lain mempunyai tujuan dan cita-cita serta pemimpin masing-masing.

Parti Politik juga adalah terdiri daripada sekumpulan manusia yang menjalankan satu ketetapan dalam menetapkan pimpinan kerajaan dan ketetapan yang lain melalui kawalan, pandangan pada pihak-pihak yang berkuasa (Carl Friedrich, 1956: 23)

Ia boleh juga wujud dari dua (2) segi iaitu sebagai pihak kerajaan dan juga pembangkang, contohnya parti Democratic Action Party (DAP) adalah merupakan sebuah parti pembangkang yang kuat di Malaysia selain daripada Parti Islam SeMalaysia (PAS) dan beberapa yang lain. Parti-parti ini boleh wujud dengan berperanan untuk mengimbangkan kuasa yang ada di kalangan pemimpin kerajaan, mementingkan kestabilan dan penekanan untuk

meneruskan kestabilan pimpinan (Joseph La Palombara dan Myron Weiner, 1966: 33).

Parti Politik dapat dibahagikan kepada dua iaitu Parti Elitis dan Parti Massa. Elitis adalah parti yang mempunyai ahli yang terhad, selepas pilihanraya parti ini dikendalikan oleh "Skeleton Staff" iaitu kakitangan dari golongan yang kecil, di mana penyertaan rakyat selepas pilihanraya dikurangkan.

Masaa adalah parti yang dianggotai oleh rakyat jelata. Parti ini, terutamanya di negeri komunis dan sosialis, bergiat sepanjang tahun, menjalankan berbagai kegiatan seperti sukan, contohnya ialah parti UMNO di Malaysia. (K. Ramanathan, 1988: 192).

1.7.3 Kepimpinan dan Politik di Peringkat Tempatan

Kepimpinan atau 'Leadership' sering dihubungkan dengan konsep kepimpinan daripada seseorang individu yang mempunyai keupayaan dalam membuat sesuatu keputusan atau arahan kepada orang lain melalui perhubungan yang ada. Ia mungkin didasarkan atas sebab adanya kepentingan bersama. Kepimpinan yang baik adalah orang yang tidak menggunakan paksaan ke atas orang lain supaya menerima buah fikirannya, di mana:

"As the relation between and individual and a group around some command and behaving in a manner directed or determine by him." (Edwin R.A., 1967: 282)

Orang yang menjadi pemimpin di peringkat ini selalunya mempunyai pengikut dan terdapat hubungan interaksi di antara pemimpin dan pengikut, sepertimana yang wujud di Malaysia pada hari ini, di mana³ terdapat dua (2) jenis kepimpinan politik (Political Leaders) dan juga kepimpinan pentadbiran (Administrative Leaders). Kepimpinan pentadbir adalah bercorak tajaan (sponsored) seperti penghulu, Ketua Kampung dan Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. Terdapat juga seperti apa yang dikatakan sebagai kepimpinan sukarela seperti persatuan ibu bapa, belia dan lain-lain.

Bagi kepimpinan peringkat tempatan (Local Leadership) di dalam negara Malaysia, politik di peringkat ini membabitkan wakil rakyat yang mempunyai hubungan dengan rakyat dalam konteks peringkat bawahan (grass-root) seperti Ketua Kampung, Penghulu, Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung yang bertindak sebagai saluran pada keperluan dan kehendak rakyat.

"Di peringkat tempatan, ianya melibatkan aktiviti politik dalam masyarakat yang kecil, di mana semua penduduk kenal secara peribadi dan dekat atau hampir di antara satu sama lain." (Maurice Duveger, 1972: 37)

Dengan kata lain, pemimpin-pemimpin peringkat tempatan sesungguhnya memainkan peranan yang amat penting sebagai

³Lihat, Sanusi Osman, "Demokrasi di Malaysia", Dewan Budaya, Oktober 1989, hlm. 9.

saluran hubungan di antara pemerintah dengan rakyat dalam menjalankan segala bentuk projek pembangunan.

1.7.4 Konflik

Konflik adalah merupakan satu fenomena sosial yang penting dan merupakan juga pertentangan di antara individu atau kumpulan untuk mencapai matlamat bersama. Pihak lawak yang terlibat dalam sesuatu konflik itu perlu ditewaskan terlebih dahulu.

Teori Konflik yang menekankan bahawa, sebagai satu unsur utama dalam kehidupan sosial maka konflik dianggap sebagai perkara normal yang tidak dapat dielakkan. Ia tidak semestinya memusnahkan sebaliknya ia berfungsi dan konstruktif sifatnya dalam keadaan tertentu. (Ting Chew Peh, 1985: 67)

Dalam keadaan politik Malaysia hari ini, ada setengah pendapat menyatakan bahawa konflik yang wujud di peringkat makro dalam pertubuhan UMNO adalah merupakan suatu kebaikan bagi membina dan mengukuhkan lagi kedudukan UMNO di mata rakyat sebagai satu pertubuhan politik yang membela nasib rakyat. Konflik boleh berlaku dalam mana-mana jenis masyarakat atau struktur sosial, akibat daripada tuntutan individu yang bertentangan dari semasa ke semasa.

Konflik dilihat sebagai satu asas kepada integrasi sosial oleh golongan konflik berbeza dengan golongan fungsionalis. Bagi golongan fungsionalis, "konsensus (penyesuai) nilai menjadi

asas integrasi sosial sesuatu masyarakat. Mereka berpendapat bahawa pada asasnya masyarakat berada dalam keadaan integrasi daripada segi nama dan nilai iaitu wujudnya keselarasan di antara norma-norma yang berhubung dengan tingkah laku dalam sesuatu situasi yang berlainan. Manakala bagi golongan konflik pula, asas integrasi sosial adalah berasal daripada konflik, bukannya dari konsensus nilai." (Ting Chew Peh, 1985: 40)

Terdapat dua (2) jenis konflik iaitu yang berbentuk 'horizontal' dan 'vertical'. Kadang-kadang konflik ini terjadi di mana wujudnya keadaan golongan majoriti menindas golongan minoriti. (Maurice Duveger, 1970: 3)

Konflik yang berlaku di dalam politik Malaysia hari ini adalah lebih merupakan konflik pucuk pimpinan khasnya di dalam UMNO yang membawa daripada konflik yang berbentuk 'horizontal' kepada yang berbentuk 'vertical', di mana terjadinya perubahan yang boleh dikatakan agak mendadak dalam situasi politik negara khasnya dan UMNO amnya, bilamana terjadinya perebutan pucuk pimpinan UMNO yang turut mendatangkan kesan terhadap parti-parti komponen Barisan Nasional yang lain amnya, dan keseluruhan rakyat Malaysia khasnya, kerana UMNO adalah merupakan tunggal pemerintahan negara.

BAB II

LATAR BELAKANG KAWASAN PEKAN SIK, SIK, KEDAH

2.1 Lokasi

Kawasan Pekan Sik adalah merupakan sebuah pekan kecil yang terletak di bahagian timur negeri Kedah. Ianya adalah merupakan sebuah kawasan yang termasuk di dalam daerah Sik yang mempunyai kawasan seluas 163.456 hektar. Daerah Sik ini mempunyai empat (4) mukim yang utama iaitu Mukim Sik, Mukim Sok, Mukim Jeneri dan Mukim Teloi.

Jarak kawasan ini daripada Alor Setar, sekiranya melalui jalan raya utama yang menghubungkan Alor Setar dengan Pekan Sik ini, adalah sejauh 72 km.

Dari segi lokasi kawasan pilihanraya, kawasan Pekan Sik ini termasuk di dalam kawasan Parlimen Sik (P. 12) di mana kawasan Parlimen ini mempunyai dua (2) kawasan Dewan Undangan kawasan Jeneri (N. 19) dan Dewan Undangan Negeri kawasan Bukit Selambau (N. 20). Ianya disempadani oleh kawasan pilihanraya Padang Terap (P. 5), Pendang (P. 9), Merbok (P. 11) dan Baling (P. 13).

Kawasan Pekan Sik adalah seluas 40 ekar. Tanah kawasan Pekan terbahagi kepada beberapa kawasan utama seperti kawasan perniagaan, pentadbiran, dusun buah-buahan dan juga kawasan tanah tanaman getah.

Nama Sik ini, kononnya berasal daripada sekumpulan Benggali Sikh yang pernah mendiami kawasan ini pada masa dahulu. Menurut cerita beberapa orang tua di sini yang telah ditemui pada masa

dahulu, ada sekumpulan orang-orang Benggali Sikh yang datang berhijrah ke kawasan ini dan menjalankan kegiatan perdagangan dalam masyarakat-masyarakat tempatan, kononnya kegiatan perdagangan mereka mendapat sambutan yang hebat, akhirnya menjadi popular dan dikenali oleh semua orang, dengan demikian tempat tersebut dikenali dengan nama Sik.

2.2 Penduduk

Dari segi komposisi penduduk, Pekan Sik sekarang mempunyai penduduk seramai 2,021 orang yang terdiri daripada penduduk yang berbagai bangsa.

Jadual 1 : Jumlah Penduduk Mengikut Kaum di Pekan Sik, Kedah

Bangsa/Kaum	Jumlah	Peratus (%)
Melayu	1,357	67.1
Cina	624	30.9
India	10	0.5
Siam	30	1.5
	2,021	100%

Sumber : Banci 1980, daripada Pejabat Daerah Sik

Pola petempatan penduduk di sini adalah dalam pelbagai bentuk. Bagi kawasan perniagaan dan pentadbiran, ianya adalah lebih merupakan pola petempatan berpusat, di mana segala pejabat pentadbiran dan rumah pegawai kerajaan terdapat di situ. Terdapat banyak bangunan yang didirikan untuk tujuan perniagaan. Manakala bagi kawasan pinggir bandar atau pinggir Pekan Sik, ianya adalah lebih merupakan kawasan petempatan berjajar, di mana terdapat ramai penduduk yang tinggal di sekitar kawasan tepi sungai. Terdapat juga lebih kurang 25% penduduk di sini adalah penduduk yang berhijrah dari kawasan luar untuk bekerja di sini.

2.3 Pembangunan Pekan Sik

Pekan Sik adalah merupakan sebuah kawasan yang sedang membangun selaras dengan perkembangan negara yang berlandaskan kepada pembangunan infrastruktur yang lebih baik untuk rakyat di Pekan Sik.

Segala bentuk projek pembangunan di sini membayangkan atau menegaskan komitmen berterusan kerajaan pada pembangunan luar bandar. Sebenarnya sejak tahun lima puluhan lagi, penumpuan pada pembangunan luar bandar telah menjadi satu tunjang dasar-dasar kerajaan. Kini kawasan luar bandar sudah memasuki era pembangunan yang baru dan 'bersemangat'. Dalam konteks ini, Pekan Sik juga tidak ketinggalan daripada mendapat faedah yang sama.

Dari segi perhubungan, ia dihubungi oleh sebuah jalan raya yang utama daripada bandar Alor Setar, di samping terdapatnya sebuah lebuh raya, iaitu lebuh raya Alor Setar-Gurun. Perjalanan daripada Alor Setar ke Pekan Sik ini mengambil masa lebih kurang 2½ jam.

Pembangunan di Pekan Sik sekarang, boleh dibahagikan kepada beberapa aspek utama, iaitu dari segi perkhidmatan awam dan pembangunan fizikal yang lain untuk kemudahan penduduk.

2.3.1 Perkhidmatan Awam

Penduduk Pekan Sik, berpeluang untuk mendapatkan perkhidmatan awam yang baik, dengan adanya beberapa organisasi kerajaan yang menyediakan perkhidmatan untuk mereka, contohnya terdapat Perkhidmatan Pos, Lembaga Letrik Negara, Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA), Mahkamah Majistret, Bengkel Mara, Bank Simpanan Nasional, Pejabat Kementerian Kebajikan Masyarakat, Pejabat Kemas dan Felcra di samping sebuah dewan Pelbagai Guna.

Di samping itu terdapat juga perkhidmatan kereta sewa dan teksi yang beroperasi di antara kawasan-kawasan sekitar yang tidak mempunyai perkhidmatan bas.

Kawasan Pekan Sik ini, merupakan sebuah kawasan perbandaran yang berada di bawah kawalan Majlis Daerah Kedah Tengah (MDKT). Segala urusan perkhidmatan perbandaran dijalankan oleh pihak MDKT.

2.3.2 Pembangunan Infrastruktur

Dari segi pembangunan infrastruktur, kawasan ini juga mengalami satu perkembangan yang baik, di mana segala projek pembangunan di sini adalah terletak di bawah kawalan Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) yang bertindak sebagai jentera

kerajaan yang berperanan menjalankan dan mengendalikan segala projek pembangunan tersebut.

Menurut Penolong Pegawai Daerah Sik, Encik Abdul Rahim Mohd. Saleh, segala projek pembangunan di kawasan ini adalah mengikut segala perancangan yang dibuat mengikut peredaran masa dan keadaan. Keadaan ini adalah bersesuaian dengan⁴ falsafah strategi pembangunan yang wujud sejak pertengahan abad kedua belas lagi, di mana falsafah strategi pembangunan ini sentiasa beralih dan berubah mengikut peredaran zaman. Ini membuktikan bahawa pembangunan bukanlah sesuatu yang statik. Dekad Ketiga Bangsa-Bangsa Bersatu pada tahun 1980-an membawa kepada pembentukan falsafah baru iaitu pembangunan semestinya berdasarkan falsafah jaya diri (self-reliant) yang menumpukan kepada 3 mekanisme utama iaitu:

- 1) Peningkatan Kadar Pengeluaran Perkapita
- 2) Peningkatan Kuasa Beli
- 3) Peningkatan Kadar Penggunaan

Dalam perancangan projek pembangunan di Pekan Sik ini juga penumpuan diberikan berkaitan dengan falsafah tersebut, maka segala projek pembangunan yang mendorong ke arah pencapaian objektif tersebut dilaksanakan oleh pihak Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA).

⁴Lihat Muhd. Shukri Salleh, "Kemelut Pembangunan", Dewan Masyarakat, September 1984, hlm. 38-39.

Seperti:

- a) 76 unit rumah kedai 2 tingkat
- b) 54 unit rumah teres 2 tingkat
- c) 16 unit bangunan bengkel kerja
- d) 4 unit bangunan perindustrian
- e) 2 unit cawangan Lembaga Letrik Negara
- f) 1 unit rumah sembelihan
- g) 1 unit dewan pelbagai guna
- h) Terminal bas dan stesen teksi, termasuk bangunan pentadbirannya dan juga kerja-kerja infrastuktur.
- i) Sebuah pusat latihan (KEDA)

Pembinaan projek-projek ini, secara tidak langsung memberikan peluang kepada penduduk-penduduk tempatan untuk menambahkan pendapatan mereka, di mana kebanyakan projek-projek tersebut mengambil pekerja-pekerja tempatan sebagai tenaga buruh yang utama, terutamanya di kalangan anak-anak muda.

Walaupun pada satu ketika, projek-projek ini terpaksa dihentikan akibat kesan langsung kemelesetan ekonomi di peringkat antarabangsa, krisis hutang, kejatuhan harga komoditi yang dialami pada pertengahan 80-an, namun projek-projek tersebut telah diteruskan semula pembinaannya.

2.4 Kegiatan Ekonomi Penduduk

Kawasan Pekan Sik ini mempunyai latar belakang ekonomi yang agak pelbagai. Kebanyakan penduduk di sini adalah terdiri daripada penoreh getah. Di samping itu ada lagi beberapa jenis pekerjaan utama, contohnya yang bekerja di sektor kerajaan dan lain-lain.

Jadual 2 : Sektor Pekerjaan Penduduk di Pekan Sik, Kedah

Jenis Pekerjaan	Jumlah	Peratus (%)
Makan Gaji	909	44.9
Penoreh	700	34.6
Peniaga	400	19.8
Lain-lain	12	0.6
Jumlah	2,021	100%

Sumber : Kajian Penulis (Secara Kasar)

Daripada jadual, golongan utama atau sektor pekerjaan utama yang ada di Pekan Sik adalah terdiri daripada golongan pegawai dan kakitangan kerajaan, di mana ia adalah 44.9% daripada jumlah penduduk.

Golongan ini adalah merupakan penduduk yang kebanyakannya datang daripada daerah atau negeri-negeri lain dan kebanyakannya juga bukanlah orang tempatan (lebih kurang 25% daripada jumlah penduduk di Pekan Sik). Namun kebanyakan daripada mereka sudah lama tinggal

di Pekan Sik. Faktor ini adalah selaras dengan hasrat kerajaan untuk membangunkan kawasan tersebut, di samping dapat mengemaskinikan pentadbiran dan juga dalam usaha kerajaan untuk memberikan perkhidmatan yang terbaik untuk rakyat.

Dari segi pemilikan tanah, umumnya dalam masyarakat pertanian terutama sekali, tanah ialah suatu faktor ekonomi yang penting dan pada sebahagian besarnya pembahagian milik tanah mempunyai kaitan rapat dengan soal kemiskinan. (Syed Husin Ali, 1979: 17). Bagi kawasan Pekan Sik ini, hampir 70% daripada penduduk di sini, masih mempunyai tanah sendiri yang ditanam dengan buah-buahan (dusun) dan sedikit atau sebilangan kecilnya digunakan untuk tanaman getah.

Kebanyakannya juga adalah terdiri daripada tanah pusaka yang diwarisi secara turun-temurun, walaupun didapati daripada jadual bahawa, 34.6% daripada jumlah penduduk adalah penoreh getah, namun pekerjaan menoreh getah ini dilakukan bersama dengan pekerjaan di dusun buah-buahan, contohnya sekiranya tiba musim buah-buahan para penduduknya akan pergi menoreh getah pada waktu pagi dan menjual buah-buahan pada waktu petang. Kebanyakan getah yang ditoreh bukanlah dari kebun sendiri, tetapi daripada kebun getah orang lain, yang selalunya bertempat agak jauh daripada rumah masing-masing.

Kegiatan para penoreh ini dapat berjalan dengan lebih baik dan licin dengan adanya bantuan daripada pihak RISDA. Mengikut bancian kasar penulis, di samping maklumat daripada Pejabat Daerah Sik, purata pendapatan para penoreh getah di kawasan ini adalah lebih kurang \$100.00 hingga \$150.00 sebulan. Daripada purata pendapatan tersebut, tidak dapat dinafikan bahawa masalah kemiskinan tetap wujud. Sekiranya

dibuat perhitungan daripada purata pendapatan itu, secara kasarnya purata seseorang penoreh getah, mereka mendapat pendapatan sehari hanya lebih kurang \$3.30 hingga \$5.00 sehari, sedangkan sekiranya kita memperkatakan tentang "soal pembangunan ekonomi atau kemajuan ekonomi, ukuran yang sering digunakan adalah pendapatan individu tersebut". (Syed Husin Ali, 1979: 2). Hal ini membawa pengertian bahawa penduduk di kawasan ini juga turut terseret dalam masalah belenggu kemiskinan.

Dua (2) konsep kemiskinan yang biasa digunakan ialah kemiskinan mutlak⁵ iaitu kemiskinan yang berasaskan konsep secukup hidup dan kemiskinan relatif, yang merupakan keadaan yang tidak seimbang di kalangan berbagai golongan pendapatan. Konsep kemiskinan mutlak telah diterima dengan meluas kerana ianya bertujuan menjelaskan kemiskinan sebagai kekurangan pendapatan yang diperlukan untuk memenuhi keperluan-keperluan sara hidup yang minimum.

Perkara yang sebenarnya terjadi, garis pendapatan yang sedemikian adalah bergantung kepada harga di pasaran antarabangsa. Penduduk-penduduk di kawasan ini yang terlibat dalam pekerjaan menoreh getah turut sama merasai kesan keadaan yang berlaku. Sekiranya dirujuk kepada jadual mengenai arah aliran utama di estet getah, Semenanjung Malaysia pada 1960-81, didapati bahawa upah harian atau pendapatan harian, seorang penoreh getah adalah seperti berikut. Untuk kegunaan, penulis hanya mengambil data daripada tahun 1979-1981.

⁵Lihat, "Dasar Ekonomi Baru: Kemajuan dan Prospek" Bab III, Buku Rancangan Malaysia Kelima 1986-1990, 1986, hlm. 96).

Jadual 3⁶ : Arah aliran Utama di Estet Getah
Semenanjung Malaysia 1960-1981

Tahun	Gunatenaga (Ribu)		Keluaran Pokok Matang (Ribu Ha)	Keluaran Setiap Penoreh (Kg)	Upah Harian Sebenar Purata (\$)	Harga RSS1 (sen/kg)
	Penoreh Getah	Jumlah				
1979	116.8	170.7	433.1	5,199	4.40	279.41
1980	114.7	167.2	423.0	5,116	4.27	312.25
1981	113.0	164.6	416.7	5,083	3.37	257.82

Sumber : Jabatan Perangkaan, Rubber Statistic Handbook (beberapa Jilid). Institut Penyelidikan Getah Malaysia, Kuala Lumpur, September (1981), (James Nagayan dan Abdullah Sopian), Labour Situation in Rubber Estates and Smallholdings.

Daripada jadual di atas menunjukkan bahawa pendapatan harian sebenar penoreh getah telah jatuh daripada \$4.40 pada 1979 kepada \$3.37 pada 1981. Apa yang dapat dilihat ialah kadar upah di estet getah adalah berhubung rapat dengan perubahan harga getah dan mengalami pasang surut yang bergantung kepada pasaran.

Kesan atau akibat ini juga dialami oleh penduduk di kawasan pekan Sik ini. Pendapatan penoreh getah adalah tidak tetap dan amat bergantung kepada keadaan semasa. Oleh yang demikian, mereka turut mengusahakan kebun-kebun buah-buahan dengan tujuan untuk mendapatkan pendapatan sampingan.

⁶ Lihat "Struktur dan Kadar Kemiskinan Luar Bandar di Malaysia", Ozey Mehmet, 1982, hlm. 20.

Walau bagaimanapun, berikutan kenaikan daya pengeluaran kebun-kebum kecil getah dalam tempoh 1981-1984⁷ di mana pengeluaran sehektar sebanyak 964 kilogram pada 1980 telah meningkat sedikit kepada 974 kilogram pada 1984 berikutan daripada penggunaan benih getah berhasil tinggi, amalan pengurusan yang lebih baik dan perlaksanaan program penanaman semula getah telah berjaya mengurangkan kadar kemiskinan di kalangan pekebun kecil iaitu daripada 58.2 peratus (1976) kepada 43.4 peratus pada 1984.

Keadaan ini turut memberi kesan langsung kepada keadaan kadar kemiskinan di Pekan Sik, ianya tidaklah begitu ketara kerana daripada jadual sendiri, hampir 50% daripada jumlah penduduk adalah terdiri daripada mereka yang bekerja makan gaji dengan purata pendapatan di antara \$300.00 - \$400.00 sebulan.

Begitu juga dengan golongan peniaga yang terdiri daripada kaum Melayu dan Cina serta India. Kaum Melayu lebih banyak terlibat dalam perniagaan makanan, Cina dalam perniagaan runcit sementara peniaga India menjual buku dan majalah. Bilangan peniaga, terutamanya di kalangan orang Melayu dijangka akan bertambah dengan adanya projek-projek pembangunan yang dimajukan oleh KEDA.

Dari segi golongan anak muda pula, masalah pengangguran adalah merupakan masalah biasa yang tidak dapat dielakkan. Walau bagaimanapun, selain daripada mendapat pendapatan dengan melakukan "kerja-kerja kampung", anak-anak muda di sini berpeluang untuk menambahkan pendapatan mereka dengan bekerja di sebuah kilang milik Syarikat Sanyo, iaitu kilang USB yang dapat menyediakan peluang kepada anak-anak muda

⁷ Buku Rancangan Malaysia Kelima, op. cit., hlm. 105.

ini. Secara keseluruhan, boleh dikatakan, taraf ekonomi penduduk di kawasan ini adalah berada di tahap yang sederhana.

2.5 Pendidikan

Daripada segi pendidikan, kawasan Pekan Sik ini juga mempunyai latar belakang pendidikan yang agak baik. Penduduk-penduduk Pekan Sik ini menganggap bahawa pendidikan pada anak-anak terutamanya adalah penting dan ini jelas dapat dilihat daripada wujudnya permintaan yang agak tinggi terhadap tempat penuntut di sekolah-sekolah yang terdapat di Sik. Masyarakat di sini juga menggalakkan anak-anak mereka melanjutkan pelajaran hingga ke peringkat menengah tinggi dan juga ke pusat-pusat pengajian tinggi.

Ini adalah bertepatan dengan Dasar Pelajaran Kebangsaan di mana dalam⁸ Akta Pelajaran 1961, penumpuan adalah diberikan pada penyediaan terhadap peluang-peluang pelajaran yang lebih luas di samping penekanan terhadap pelajaran teknik dan vokasional.

Murid-murid sekolah rendah di sini berpeluang untuk mendapatkan peluang pelajaran di Sekolah Kebangsaan Sik yang menyediakan kemudahan pembelajaran daripada tahun satu hinggalah ke tahun enam dan kemudiannya meneruskan pengajian mereka ke peringkat menengah di Sekolah Menengah Sik. Sekolah ini tidak sahaja menampung murid-murid yang asalnya daripada kawasan Sik, namun ia juga menerima penuntut-penuntut di luar daripada kawasan Pekan Sik, seperti daripada kawasan Jeniang, Jeneri dan sebagainya.

⁸Ibid., hlm. 205.

Murid-murid ini menuntut di dalam pelbagai bidang yang meliputi teknik dan vokasional selaras dengan⁹ gagasan supaya pendidikan rendah dan universiti lebih bercorak kepada keperluan terhadap keperluan gunatenaga manusia semasa dan lebih "berguna" sifatnya kepada pembangunan ekonomi.

Dari segi kadar buta huruf, tidaklah begitu tinggi kerana peratusan orang-orang tua yang betul-betul mengalami buta huruf tidaklah begitu tinggi, di samping terdapat sedikit sahaja bilangan orang tua yang terdapat di kawasan ini.

Namun masalah-masalah seperti kesukaran dan jauhnya jarak daripada rumah ke sekolah, menyebabkan segelintir daripada murid-murid sekolah, sukar untuk datang ke sekolah. Namun begitu, masalah ini dapat dikurangkan dengan menempatkan pelajar-pelajar ini di asrama-asrama sekolah dengan kadar bayaran yang murah.

Bukti penerimaan dan galakan penduduk terhadap pelajaran, jelas dapat dilihat dengan terdapatnya bilangan penuntut yang agak besar di dalam jumlah penuntut-penuntut yang berjaya melanjutkan pelajaran ke peringkat pengajian tinggi dan bilangan ini adalah bertambah dari tahun ke tahun.

Selain daripada pendidikan yang berbentuk sekular, terdapat juga pendidikan yang berbentuk sekolah agama yang diasaskan secara tidak formal. Pendidikan ini diasaskan oleh seorang tokoh Parti Islam SeMalaysia (PAS) iaitu seorang guru agama yang dikenali sebagai Tok Guru Haji Saleh. Kelas-kelas agamanya berlangsung pada hari Jumaat

⁹Lihat, Rustam A. Sani, "Bagaimana Seharusnya Pendidikan Universiti?", Dewan Masyarakat, November 1989, hlm. 17.

untuk kaum lelaki. Sambutan terhadap kelas-kelas agama ini tidak sahaja mendapat sambutan penduduk tempatan, tetapi juga daripada mereka yang tinggal di luar kawasan Pekan Sik.

Daripada kajian penulis didapati bahawa, pendidikan agama masih menjadi atau berperanan sebagai alat komunikasi perpaduan yang utama kerana melalui aktiviti agama seperti ceramah agama di surau dan masjid, di situ para penduduk dapat berinteraksi di antara satu sama lain.

2.6 Aktiviti Sosial Penduduk

Pekan Sik, meskipun sudah mengalami pembangunan, namun ciri-ciri, norma, serta sikap penduduk masih lagi wujud sebagai satu kesatuan atau sebagai satu unit sosial yang padu.

Setiap aktiviti sosial penduduk masih wujud dengan rapat dan padu dibantu juga oleh faktor-faktor persekitaran yang menolong atau membantu fenomena tersebut.

Jika dilihat daripada pola petempatan penduduk ianya adalah terdiri daripada pola petempatan yang berjajar di pinggir jalan raya, agak sedikit sahaja yang berselerak di kawasan hujung atau pinggir kampung, dikelilingi oleh tanaman getah dan sawah padi, menyebabkan interaksi secara paras muka di antara penduduk banyak berlaku.

Mengikut Syed Husin Ali:

"The Malay Village appear to be community or a coherent social unit within all kinds of type and interaction occur and although it is territorial basis may not be very clearly design nonetheless it is quite often definable." (Syed Husin Ali, 1975: 42)

Di dalam hal ini dapat kita melihat bahawa masih terdapat interaksi dan hubungan sosial yang rapat di antara penduduk melalui masjid, kampung dan surau yang merupakan institusi-institusi yang menghubungkan masyarakat sebagai satu unit sosial.

Terdapat faktor-faktor atau elemen-elemen tertentu yang boleh kita lihat sebagai faktor utama yang menggalakkan masyarakat kampung untuk wujud sebagai unit sosial ciri-ciri warisan zaman yang masih diteruskan seperti adanya konsep "kerjasama" yang digambarkan melalui aktiviti gotong-royong dalam aktiviti-aktiviti sosial yang tertentu. Keadaan ini menunjukkan sebahagian daripada penerusan ciri "Kehidupan Kampung" (Village Life).

Namun begitu, sesebuah masyarakat, tidaklah boleh wujud sebagai sesuatu yang ideal, apa yang dimaksudkan di sini, ialah konflik juga wujud di kalangan sebahagian penduduk kampung yang berpunca daripada ideologi politik yang berbeza di antara penyokong-penyokong PAS dan UMNO, contohnya masalah yang wujud bila adanya majlis-majlis kenduri. Terdapatnya kes pulau-memulau, namun peristiwa-peristiwa seperti ini hanya berlaku di sekitar tahun-tahun 1982 dan beberapa tahun berikutnya.

Bagi golongan anak-anak muda terdapat banyak aktiviti-aktiviti sosial yang dirancang dan dibuat untuk mereka. Contohnya seperti wujudnya Persatuan Bulan Sabit Merah di mana para belia boleh menyertainya, namun demikian, satu aspek yang agak ketara, menurut Penolong Pegawai Daerah Sik, iaitu Encik Abdul Rahim Mohd. Saleh, anak-anak muda di Pekan Sik ini banyak dipengaruhi oleh media-massa, contohnya dari segi pakaian dan cara berfikir.

Walau bagaimanapun, didapati bahawa peranan dan fungsi masjid juga surau masih dianggap yang terpenting sebagai pusat bagi segala bentuk aktiviti sosial kampung selain daripada wujudnya Dewan Pelbagai Guna yang lebih banyak digunakan untuk tujuan-tujuan rasmi yang melibatkan anggota masyarakat yang luar daripada kelompok masyarakat Pekan Sik ataupun yang melibatkan pihak kerajaan.

2.7 Agama

Agama merupakan suatu perkara yang terpenting bagi sesebuah masyarakat.

"Agama biasanya berkaitan dengan hal-hal yang muktamad: perhubungan seseorang dengan tuhan". (G. Duncan Mitchell, 1970: 124).

Bagi Pekan Sik, segala kegiatan agama Islam di sini diawasi atau terletak di bawah kawalan Majlis Agama Islam Negeri Kedah (MAIK) yang terletak di bawah kuasa Sultan Kedah.

"Agama Islam adalah perkara negeri. Ini bermakna bahawa hanya negeri-negeri sahaja yang mempunyai kuasa perundangan dan kuasa pemerintah terhadapnya." (Tun Mohamed Suffian Hashim, 1987: 348).

Masyarakat di sini menjadikan agama sebagai satu cara hidup dalam menjalani kehidupan seharian. Ianya mempengaruhi adat dan cara hidup yang dapat membentuk "sense of communal identity", seperti kata Norbeck:

"Agama ialah suatu set kepercayaan dan praktikal yang mempunyai kesan ke atas hubungan manusia di dalam masa yang sama, mempengaruhi sistem bertindak dan interaksi di antara manusia dalam hubungannya dengan budaya, masyarakat dan individu itu sendiri." (Norbeck E, 1972: 127).

Bagi ahli-ahli sosiologi, mereka melihat agama sebagai "satu sistem kepercayaan dan amalan di mana satu kelompok manusia mempunyai tafsiran dan gerak balas yang tersendiri kepada apa yang mereka anggap suci dan juga kudus". (G. Duncan Mitchell, 1970: 125).

Masjid menjadi lambang atau simbol kepada agama Islam di kawasan ini. Terdapat juga surau-surau dan madrasah yang terletak di sebuah kawasan yang tertentu. Di sinilah setiap kegiatan agama seperti kelas belajar Al-Quran dan juga fardu-ain dijalankan.

Di sini juga terdapat sebuah pusat belajar agama yang diasaskan oleh seorang tokoh PAS iaitu Tok Guru Haji Saleh. Kelas agamanya dijalankan pada hari Selasa dan Jumaat untuk kelas fardu-ain dan sebagainya.

Masjid di sini mempunyai Ahli Jawatankuasa masjidnya sendiri. Mereka ini adalah terdiri daripada Bilal, Imam dan juga pegawai-pegawai agama yang dilantik khas oleh Sultan sebagai Ketua Agama Negeri.

Selain daripada agama Islam yang menjadi teras kehidupan penduduk di kawasan Pekan Sik ini, terdapat juga sebilangan besar, penganut agama Buddha, di mana di sini terdapat beberapa buah perkampungan utama yang menjadi tumpuan penduduk keturunan Siam. Mereka selalunya tinggal berkelompok di dalam sebuah kawasan yang digelar sebagai "Wad Siam".

Contohnya sebuah 'Wad Siam' yang terdapat di Kampung Chong. Mereka menjalankan setiap aktiviti keagamaan di situ.

Bagi kaum Cina dan India, mereka juga mengadakan aktiviti-aktiviti keagamaan di kuil masing-masing yang terdapat di sini.

2.8 Kepimpinan Kampung

Kampung adalah merupakan unit pentadbiran yang paling kecil bagi struktur pentadbiran sesebuah negeri dan negara, serta di dalam politik kebangsaan.

Bagi peringkat negeri, ianya adalah diketuai oleh Sultan, bagi peringkat daerah pula oleh pegawai daerah dan peringkat kampung ialah Ketua Kampung. Bagi Pekan Sik, pemilihan Ketua Kampung adalah berdasarkan kepada beberapa kriteria tertentu. Bagi mereka, seseorang yang hendak dipilih untuk menjadi Ketua Kampung hendaklah mempunyai daya dan kepimpinan, mempunyai budi bahasa yang baik, seorang yang taat serta kuat berpegang teguh pada agama, mempunyai sedikit pengetahuan tentang corak pentadbiran dan struktur organisasi kerajaan.

Di samping itu, seorang Ketua Kampung haruslah pandai berhubung serta berinteraksi dengan baik dengan penduduk kampung supaya ia dapat menjalankan tugas dan peranannya sebagai penghubung di antara kerajaan dan rakyat dengan lebih berkesan. Beliau juga dibantu oleh Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung yang lain. Mereka ini juga adalah selalunya terdiri daripada orang-orang yang berpegang kuat pada agama kerana masyarakat lebih pentingkan pemimpin yang ada pengetahuan agama, beramal saleh dan bertanggungjawab dan keagamaan lebih penting dari faktor kekayaan.

Carta I

Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan
Kampung Bagi Pekan Sik, Kedah

Pengerusi	:	Haji Abdullah Hj. Othman
Setiausaha	:	Ismail Taib
Bendahari	:	Mohd. Yusof Othman
Ketua Agama	:	Hj. Abd. Rahman Hj. Ibrahim
Ahli Jawatankuasa	:	Siti Mariam Mohd. Salleh Rambeli Mat Din Mohd. Hadzir Jaafar Mokhtar Ishak Haridzon Hassan Hashah Ishak Zainol Abd. Latif Ismail Saud

Mereka ini bertindak membantu Ketua Kampung dalam menguruskan hal-hal pentadbiran dalam kampung, seperti kata Jay Robert:

"Seorang Ketua Kampung, memerlukan kawan-kawan rapat untuk membantu dan menyokong seseorang Ketua Kampung untuk menjalankan kegiatan atau untuk mempengaruhi orang ramai dalam menjayakan sebarang projek dan rancangan kemajuan kampung."
(Jay Robert, 1955: 215).

Daripada segi parti-parti politik, di Pekan Sik ini terdapat dua (2) buah parti utama yang bertanding di setiap pilihanraya di samping beberapa buah parti lain. Dua (2) buah parti politik utama ialah parti Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO) dan parti Islam SeMalaysia, iaitu PAS, di samping parti MIC (Malaysia Indian Congress) dan juga MCA (Malaysia Chinese Association).

Dari segi penyokong parti, didapati bahawa jika dibuat secara rambang dan dilihat secara kasar, parti PAS adalah sebuah parti yang mempunyai penyokong yang ramai, terutamanya di kalangan golongan tua, namun demikian sekiranya dibuat analisa didapati bahawa penyokong-penyokong di antara dua (2) parti utama itu adalah agak seimbang, ini adalah kerana wujudnya faktor-faktor tertentu yang akan diterangkan dengan lebih lanjut oleh penulis dalam bab-bab yang berikutnya.

Apa yang jelas ialah, corak kepimpinan di kawasan ini juga adalah dianggap bersesuaian dengan nilai, sikap, komuniti iaitu persekitaran sosial yang menggambarkan bagaimana pemikiran dan tanggapan penduduk terhadap segala usaha kemajuan yang dibuat oleh pihak kerajaan, kerana segala bentuk kepimpinan di peringkat bawahan mempunyai hubungan secara langsung dengan peringkat makro.

BAB III

LATAR BELAKANG KEGIATAN POLITIK DI PEKAN SIK

3.1 Pendahuluan

Pekan Sik, sebagaimana yang telah dinyatakan di dalam bab yang kedua, adalah merupakan sebuah kawasan undi yang terletak di bawah kawasan Parlimen Sik P(12) yang masih diwakili oleh Yang Berhormat Dato' Zainol Abidin Johari, dan di dalam kawasan Dewan Undangan Negeri (N.19) yang diwakili oleh Yang Berhormat Dr. Wan Azmi bin Ariffin.

Y.B. Dr. Wan Azmi yang bertindak sebagai wakil rakyat bagi kawasan Pekan Sik ini, telah dipilih sebagai wakil rakyat di kawasan tersebut buat kali keduanya pada pilihanraya umum 1986.

Segala urusan pentadbiran politik di kawasan ini mempunyai hubungan terus dengan pihak kerajaan negeri yang diketuai oleh Yang Berhormat Menteri Besar Kedah dan juga mempunyai Dewan Undangan Negeri.

Semua urusan ini masih berada di bawah kuasa Raja atau Sultan yang telah secara turun-temurun memerintah. Menurut perkara 71(1) Perlembagaan Persekutuan, Kerajaan Persekutuan menjamin hak seseorang Raja untuk mewarisi, menikmati, memegang dan menjalankan hak-hak perlembagaan dan keistimewaan menurut perlembagaan Negeri Belanda. Sultan hendaklah bertindak menurut nasihat Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (Biasanya Menteri Besar) yang bertindak di bawah kuasa am Majlis Mesyuarat Kerajaan, kecuali sebagaimana yang diperuntukkan selainnya oleh Perlembagaan Persekutuan atau Perlembagaan Negeri. (Tun Mohamed Suffian, 1969: 51).

Sultan bertindak secara terus ke atas soal-soal menyentuh tentang isu-isu agama.

Dengan kuasa dan peruntukan yang adalah, Parti UMNO yang telah diberi mandat oleh rakyat pada pilihanraya umum pada 1986 melalui Y.B. Dr. Wan Azmi bin Ariffin bagi kawasan Dewan Undangan Negeri Jeneri (N. 19) dan Yang Berhormat Encik Badri bin Hj. Yunus bagi kawasan Dewan Undangan Negeri Bukit Selambau (N. 20) serta bagi keseluruhan kawasan Parlimen Sik (P. 20), iaitu melalui Yang Berhormat Dato' Zainol Abidin Johari.¹⁰

Walaupun UMNO khasnya dan Barisan Nasional amnya telah dipilih oleh rakyat untuk dan diamanahkan untuk memimpin serta membela nasib rakyat, namun selaras dengan konsep demokrasi yang menjadi teras pemerintahan negara, terdapat juga parti-parti lain yang turut sama memainkan peranan politik mereka, contohnya Parti Islam SeMalaysia (PAS), Malaysia Indian Congress (MIC), Malaysia Chinese Association (MCA) dan juga Parti Semangat 46. Keadaan yang seumpama ini adalah selaras dengan konsep demokrasi yang dipegang oleh kerajaan tadi, di mana setiap golongan rakyat diberi peluang untuk memilih. Sepertimana menurut buku Konsep Asas Politik, pengarangnya K. Ramanathan memetik takrif demokrasi oleh Robert A. Dahl sebagai berkata demokrasi sebagai "satu sistem politik yang memberi peluang kepada rakyat membuat keputusan secara umum". (K. Ramanathan, 1988: 24).

Politik Sik, khasnya, sekiranya dibuat penelitian, terdapat banyak peristiwa-peristiwa yang boleh dianggap menjadi isu kontroversial

¹⁰Laporan Pilihanraya Umum Malaysia 1986, oleh Suruhanjaya Pilihanraya Malaysia, 1988: hlm. 87 dan 64.

pada peringkat politik mikro, contohnya Isu Pembakaran Bangunan Latihan Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) pada tahun 1988 dan juga peristiwa-peristiwa yang juga mempunyai kaitan dan pengaruh terhadap politik kawasan tersebut seperti isu 'Peristiwa Memali' pada 19 November 1985, dan perkembangan yang agak menarik yang baru dalam arena politik Sik, ialah mengenai Ahli Parlimen Sik, iaitu Dato' Zainol Abidin Johari yang kini tidak lagi merupakan ahli UMNO, walaupun dalam pilihanraya umum 1986, beliau telah memenangi jawatan tersebut di atas tiket Barisan Nasional (BN), dan masih lagi memegang jawatan tersebut hingga ke hari ini, telah mengubah haluan perjuangannya ke arah yang bertentangan dengan prinsip dan kepimpinan kerajaan, iaitu dengan menyertai golongan "serpihan" yang akhirnya menubuhkan parti Semangat 46. Beliau adalah Ketua Semangat 46 Negeri Kedah pada mulanya ia ditubuhkan.¹¹

3.2 Analisa Pilihanraya Umum 1982 dan 1986

Pilihanraya adalah satu cara memilih wakil untuk membuat keputusan mengenai sesuatu dasar kerajaan. Pilihanraya adalah suatu cara membuat pilihan politik melalui undian.

Pilihanraya Umum ialah pilihanraya kecil yang dijalankan serentak, mungkin di seluruh negara, untuk mendapatkan keputusan muktamad mengenai calon-calon yang akan mengisi jawatan politik tertentu. (K. Ramanathan, 1988: 294).

¹¹ Lihat, Watan, 19 September 1989: hlm. 3.

Untuk menentukan supaya pilihanraya dijalankan dengan adil, perlembagaan telah membuat peruntukan bagi menubuhkan satu Suruhanjaya Pilihanraya yang bebas dari kawalan kerajaan.

Ahli-ahlinya dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong selepas berunding dengan Majlis Raja-Raja dan ia terdiri dari seorang pengerusi, seorang timbalan pengerusi serta tiga (3) orang ahli lain. (Tun Mohamed Suffian, 1969: 120).

Pada tahun 1982 dan 1986, pilihanraya umum telah diadakan di seluruh Malaysia. Menjelang 1982, didapati bahawa agama telah menjadi isu politik, apabila idea-idea Islam umumnya semakin mendapat tempat dalam masyarakat Melayu berikutan kebangkitan semula agama itu pada akhir tahun 1970-an dan awal 80-an, Islam sebagai satu sistem kehidupan yang lengkap dan tersendiri, mulai diterima oleh jumlah yang semakin bertambah daripada kalangan orang Melayu. (Muhammad Abu Bakar, 1987: 142). Ini menimbulkan perdebatan yang hebat di antara PAS dan UMNO. PAS mendakwa bahawa UMNO bukanlah Parti Islam di mana dakwaan, wujudnya banyak perkara-perkara yang bertentangan dengan adanya agama Islam. Mereka menganggap bahawa orang-orang UMNO adalah kafir.

Manakala di kalangan anggota parti lain, mereka menganggap PAS sebagai Parti Tok Lebai dan agak melampau (ekstimis).

Pengaruh PAS di kawasan Sik ini, semakin kuat menjelang pilihanraya 1986, bilamana tercetusnya Peristiwa Memali di Daerah Baling Kedah pada 19 November 1985. PAS menggunakan isu dan peristiwa ini sebagai bahan kempen penting untuk pilihanraya 1986, di mana pihak

PAS mendakwa dan menganggap kematian Ibrahim Mohamoad atau¹² Ibrahim Libya dan orang-orangnya sebagai mati syahid, ini ditambah lagi dengan peristiwa pembunuhan penyokong PAS di Lubok Merbau pada 1985 juga.

Bagi UMNO, walaupun pada masa tersebut, kedudukannya agak terjejas dengan perletakan jawatan oleh Dato' Musa Hitam sebagai Timbalan Perdana Menteri dan Timbalan Presiden UMNO pada 16 Mac 1986 yang dikatakan berpunca daripada masalah "dalaman".

Namun begitu, ianya tidak menjejaskan kepercayaan penduduk kawasan ini terhadap pemerintahan kerajaan Barisan Nasional (UMNO) telah mendapat kemenangan dengan majoriti yang agak tipis iaitu sebanyak 2,168 undi ataupun 12.19 peratus. Di negeri Kedah, setiap satu kawasan undi parlimen, mempunyai dua (2) kawasan undi Dewan Undangan Negeri.

¹² Ibrahim bin Mahmood (Ibrahim Libya @ Ustaz Man) dilahirkan di Kampung Charok Puteh, Baling, Kedah pada 1 Julai 1942. Beliau mendapat pendidikan hingga mendapat ijazah dalam bidang Pengajian Islam (India), Ijazah Sarjana Muda Sastera, Pengkhususan Undang-Undang Islam (Syariah) (Keherah) dan Diploma Dakwah Islamiah (Ma'ahad Dakwah, Tripoli). (Diterbitkan dalam Kertas Perintah 21 Tahun 1986, Kertas Putih Memali, Kementerian Dalam Negeri, 1986, hlm. 2).

Jadual 4 : Keputusan Pilihanraya Bahagian dan Pilihanraya Parlimen Sik (P.12) dan Pilihanraya Negeri (DUN) Jeneri (N.19) serta Pilihanraya Negeri (DUN) Bukit Selambau (N.20) 1986

Konstituensi	Jumlah Pemilih	Nama Calon	Undi Yang Diperolehi	Majoriti	Majoriti %
P.12 SIK	40,806	1) Dato' Zainol Abidin Johari (BN)	18,741	7,431	24.73
		2) Ramli Hassan (PAS)	11,310		
N.19 JENERI	23,385	1) Wan Azmi Ariffin (BN)	9,973	2,168	12.19
		2) Hamzah Abdul Latif (PAS)	7,805		
N.20 BUKIT SELAMBAU	17,421	1) Badri bin Hj. Yunus (BN)	8,575	5,194	43.44
		2) Ahmad bin Awang (PAS)	3,381		

Sumber : Laporan Pilihanraya Umum Malaysia 1986 oleh Suruhanjaya Pilihanraya Malaysia, 1988, hlm. 87

Jadual 5 : Undi-undi Yang Didapati oleh Parti-
Parti Siasah dan Calon-calon Bebas
Bagi Pilihanraya Parlimen Sik, (P.12)
Pilihanraya Negeri (DUN) Jeneri (N.19)
dan Pilihanraya Negeri (DUN) Bukit
Selambau (N.20)

Konstituensi	BN	%	PAS	%	Jumlah Undi Sah Diterima	Jumlah Undi Ditolak	Jumlah Pemilih Yang Mengundi	Jumlah Pemilih	% Pengundi
P.12 SIK	18,741	62.36	11,310	37.64	30,051	823	30,874	40,806	75.66
N.19 JENERI	9,973	56.10	7,805	43.90	17,778	618	18,396	23,385	78.67
N.20 BUKIT SELAMBAU	8,575	71.72	3,381	28.28	11,956	533	12,489	17,421	71.69

Sumber : Laporan Pilihanraya Umum Malaysia
oleh Suruhanjaya Pilihanraya
Malaysia, 1988: hlm. 132-133, 165.

3.3 Parti-parti Politik di Pekan Sik

Negeri Kedah yang mempunyai 14 kawasan Dewan Rakyat dan 28 kawasan Undangan Negeri merupakan sebuah kerajaan negeri yang diwakili oleh pelbagai parti seperti Pertubuhan Melayu Bersatu (UMNO), Parti Islam SeMalaysia (PAS), Democratic Action Party (DAP), Malaysia Indian Congress (MIC), Malaysia Chinese Association (MCA) dan Social Democratic Party (SDP).

Parti UMNO wujud sebagai tunggal pentadbiran negeri, manakala parti-parti yang lain bertindak sebagai parti pembangkang. Di dalam kontek Daerah Sik amnya dan Pekan Sik khususnya, parti-parti yang berorganisasi ialah parti UMNO, PAS, MIC dan MCA. UMNO merupakan parti yang terbesar di samping bersaing kuat dengan parti PAS. Sejak 10 tahun dan dua (2) pilihanraya umum berlalu, UMNO masih memegang tampuk pentadbiran Pekan Sik, di mana wakil Parlimen Sik dan Dewan Undangan Negeri kawasan Jeneri pada pilihanraya 1986 dulu adalah dimenangi oleh calon Barisan Nasional (BN).

3.3.1 Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO)

Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO) mempunyai kedudukan yang kukuh dari segi keahlian dan aktiviti-aktiviti yang dijalankan, UMNO Pekan Sik sudah lama wujud sebagai parti yang diberi mandat dan kepercayaan oleh penduduk setempat untuk mentadbirkan kawasan tersebut. Menurut Setiausaha UMNO Bahagian Sik iaitu Encik Yusof Haji Ismail, UMNO Pekan Sik dalam sejarah kewujudannya telah mengalami berbagai peristiwa, contohnya pada

tahun-tahun awal 80-an, UMNO Pekan Sik mengalami berbagai tekanan akibat perbezaan fahaman politik di antaranya dengan PAS kawasan.

UMNO, dalam sejarah penubuhannya, kini telah berjaya wujud sebagai sebuah parti terkuat di Pekan Sik (Perbincangan lanjut akan disentuh di dalam bab yang seterusnya).

3.3.2 Parti Islam SeMalaysia (PAS)

Pergerakan Parti PAS di kawasan ini, telah lama wujud, selaras dengan pergerakan PAS pusat yang nyata mempunyai pengaruh yang kuat terhadap rakyat negeri Kedah khasnya dan penduduk Pekan Sik amnya, serta mempunyai kedudukan yang agak stabil walaupun ternyata sokongan rakyat terhadap parti ini mulai merosot di mana di dalam pilihanraya 1986, ia hanya memenangi tiga (3) kerusi Dewan Undangan Negeri Kedah pada 1986, iaitu bagi kawasan DUN Langgar (N.7), DUN Bukit Raya (N.13) dan DUN Sala (N.15) yang masing-masing diwakili oleh Encik Mohamad bin Abdullah, Ustaz Ali @ Fadzil Md. Noor dan Ustaz Haji Azahari bin Razak.

Menurut pengerusi PAS, kawasan ini, Ustaz Hamzah Abdul Latif, segala urusan pentadbiran untuk kawasan Pekan Sik, berpusat di Kampung Sungai Pau yang terletak lebih kurang 6 kilometer daripada Pekan Sik. Di sinilah segala urusan pentadbiran dan aktiviti persatuan diuruskan. Aktiviti-aktiviti yang dijalankan, meliputi ceramah, kelas agama dan beberapa aktiviti lain yang mirip kepada agama.

PAS kawasan ini mempunyai pertubuhan Pemuda dan Wanitanya sendiri, contohnya, bagi wanita, mereka mempunyai pertubuhan wanita yang dinamakan MUSLIMAT.

Sepanjang penglibatan PAS dalam arena politik tempatan, terutamanya di tahun-tahun 80-an, parti ini telah dikatakan terbabit dalam banyak peristiwa-peristiwa politik yang telah menimbulkan kontroversi pada politik negara. Contohnya, kes yang terjadi di Lubok Merbau pada 13 Mac 1985. Di dalam kes ini, walaupun tidak terjadi khususnya di Pekan Sik, namun ahli-ahli PAS Pekan Sik dikatakan turut terlibat di dalam kes tersebut.

Menurut dakwaan seorang tokoh PAS tempatan, iaitu Tuan Haji Yusoff b. Hussain, peristiwa ini terjadi apabila kononnya ada penduduk di Felda Lubok Merbau yang menganggotai parti UMNO tidak membenarkan penduduk yang menganggotai parti PAS, memasuki kawasan tersebut, oleh yang demikian, beberapa orang penyokong PAS telah terbunuh di dalam pergaduhan yang terjadi di antara penyokong kedua-dua parti. Tetapi menurutnya lagi, keadaan ini telah disalahertikan oleh pihak awam dengan meletakkan kesalahan pada anggota parti PAS, hingga membabitkan penangkapan ke atas pemimpin PAS pusat iaitu saudara Haji Suhaimi Said, 42 tahun, seorang penasihat undang-undang PAS, yang telah ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri (ISA) selepas dikatakan terlibat di dalam kes di Lubok Merbau tersebut.

PAS kawasan ini mempunyai hubungan yang kuat dengan cawangan parti PAS di kawasan lain, contohnya mereka turut

melibatkan diri secara langsung dengan segala aktiviti PAS cawangan lain.

Menurut Ustaz Hamzah lagi, semasa tercetusnya Peristiwa Memali¹³ di Baling, pada 19 November 1985 dahulu. Parti PAS kawasan, turut sama terlibat, di mana menurut dakwaannya, hampir 40% daripada penduduk kawasan ini, turut sama terlibat dalam usaha menolong Ibrahim Libya semasa beliau melarikan diri daripada Kampung Memali ke Kampung Kerawi, Mukim Tupai Daerah Sik.

Namun demikian, menurut saudara Yaacob, Setiausaha PAS kawasan ini, tidak semua pemimpin PAS yang setuju dengan tindakan sedemikian yang dianggap radikal, di mana mereka ternyata tidak memberi sambutan pada tindakan Ibrahim Libya itu.

Secara tidak langsung, ini menggambarkan bahawa kebanyakan pemimpin PAS, masih berpegang pada asas dan gaya kepimpinan yang lama, di mana gaya kepimpinan yang baru seperti apa yang dibuat oleh Ibrahim Libya itu tidak dapat diterima.

3.3.3 Parti MIC dan MCA

Kedua-dua parti ini walaupun mempunyai keahliannya tersendiri, namun ia tidaklah begitu menonjol, kerana bilangan

¹³ Ibrahim Libya telah mengetuai satu gerakan untuk menggulingkan kerajaan Negeri Kedah dan seterusnya mengisytiharkan pemerintahan Islam ke atas negeri Kedah. Peristiwa ini telah mengorbankan empat (4) orang anggota polis, 14 orang awam dan mencederakan 23 orang anggota polis. (Ibid., hlm. 24).

penduduk yang berbangsa Cina dan India adalah dalam jumlah yang sedikit sahaja.

Menurut seorang responden, iaitu Encik Ong Tan Swee, semasa pilihanraya umum, mereka lebih senang untuk mengundi calon Barisan Nasional, berbanding dengan parti-parti lain, kerana mereka yakin dengan kepimpinan MCA khasnya dan BN amnya.

3.3.4 Parti Semangat 46

Parti ini, merupakan sebuah parti baru dan belum pernah mengemukakan sebarang calon untuk sebarang pilihanraya umum, kecuali beberapa buah siri pilihanraya kecil, contohnya, pilihanraya kecil kawasan Ampang Jaya pada tahun 1989.

Sejarah penubuhannya, bolehlah dianggap menarik dan penting dari segi sejarah politik negara di mana parti UMNO yang sudah lama menjadi tulang belakang sebilangan besar orang Melayu sejak tertumpasnya Gagasan Malaysia Union pada 1946, telah mengalami satu kejutan apabila ia diharamkan oleh hakim Mahkamah Tinggi, Hakim Harun Hashim pada 4 Februari 1988.

Pengharaman ini adalah disebabkan oleh kononnya terdapat beberapa perwakilan yang telah mengundi di dalam Perhimpunan Agung UMNO yang telah berlangsung pada 27 April 1987 tersebut adalah datang daripada beberapa kawasan yang masin belum sah, iaitu yang masih belum berdaftar.

Segolongan pemimpin UMNO cuba menubuhkan UMNO Malaysia dan UMNO 88, namun tidak diterima oleh pendaftar pertubuhan.

Sebaliknya Dr. Mahathir Mohammad telah mengambil inisiatif untuk mendaftarkan UMNO semula yang dikenali dengan nama UMNO (Baru). Hal ini menyebabkan timbulnya kekecewaan pada segolongan ahli UMNO lama jadi, dakwaan mereka, sebagai usaha untuk membaiki UMNO asal, golongan ini telah memakai label 'Semangat 46' yang mula digunakan pada kempen pilihanraya kawasan Johor Bahru pada 25 Ogos 1988, di mana pada waktu itu, setiap calon dari Semangat 46 yang bertanding adalah bertanding di atas tiket Bebas.

Kumpulan ini telah diterima pendaftarannya oleh pendaftar pertubuhan, dan akhirnya menjadi parti Semangat 46.

Apa yang menarik didapati di sini, ialah bahawa ahli Parlimen Sik iaitu Dato' Zainol Abidin Johari adalah merupakan salah seorang daripada ahli UMNO (lama) yang telah menukarkan haluan perjuangannya ke arah yang bertentangan dengan kepimpinan kerajaan, pimpinan Datuk Sri Dr. Mahathir Mohammad.

Bagi kawasan Sik, kedudukan parti Semangat 46 ini tidaklah begitu kuat lagi dan masih belum wujud keselarasan dalam pentadbiran kawasannya. Menurut beberapa orang responden yang ditemui, menyatakan bahawa pengaruh Dato' Zainol Abidin, hanyalah kuat pada peringkat permulaan, terutamanya bagi golongan orang-orang yang dikenali sebagai "Orang-orang Dato' Zainol".

Di antara tokoh-tokoh yang terkenal di sini, termasuklah beberapa orang yang dikenal pasti sebagai kakitangan kerajaan dan juga kelas menengah.

Dato' Zainol Abidin juga adalah merupakan Ketua Semangat 46 Negeri Kedah. Parti ini banyak mengadakan ceramah-ceramah di mana di dalam ceramah-ceramahnya ia banyak menekankan Isu peribadi pemimpin kerajaan, khasnya UMNO, dengan tujuan membuat pendedahan segala kemungkaran tentang pemimpin UMNO.

Namun demikian parti ini menurut Dato' Zainol menghadapi masalah kekurangan penceramah, walau bagaimanapun ianya dapat diatasi dengan menjemput penceramah-penceramah yang terdiri daripada pemimpin Semangat 46 negeri, PAS dan Berjasa.¹⁴

Persoalan yang agak menarik di sini, ialah apakah sebab Dato' Zainol menukarkan haluan perjuangan daripada UMNO kepada Semangat 46, agak menarik jawapannya.

Menurut Encik Yusof, Setiausaha UMNO Bahagian Sik, Dato' Zainol berbuat demikian, mungkin disebabkan oleh kepentingan peribadi, setelah beliau tidak dipilih sebagai Exco Kerajaan Negeri, sebaliknya telah diberi peranan sebagai wakil ke Dewan Parlimen.

Bagi Dato' Zainol,¹⁵ ia menyifatkan perjuangan Semangat 46 adalah "perjuangan yang benar" dan baginya ceramah tersebut adalah satu "gerak gempur" bagi menghadapi pilihanraya, meliputi 14 bahagian di Kedah yang melibatkan para penceramah Semangat 46, PAS, BERJASA, HAMIM di peringkat pusat dan negeri.

¹⁴Lihat, Watan, Khamis 20 Julai 1989, hlm. 2.

¹⁵Lihat, Watan, Selasa 19 September 1989, hlm. 3.

Bahagian-bahagian tersebut ialah Jerlun-Langkawi, Kubang Pasu, Padang Terap, Kota Setar, Alor Setar, Kuala Kedah, Pedang, Jerai, Merbok, Sik, Baling, Sungai Petani, Padang Serai dan Kulim Bandar Baru.

Tunjang kejayaan sesuatu parti ialah kepimpinan. Pemimpin yang berwibawa akan melahirkan parti yang kukuh. Dalam hal ini Semangat 46 kawasan Sik khasnya dan negeri amnya menghadapi masalah tidak mempunyai kepimpinan yang berwibawa. Menurut Ketua Penerangan Semangat 46 Kedah (Abu Bakar Abdullah) pemimpin yang ada dan dikenali ramai hanyalah seperti Dato' Zainol Abidin Johari dan Haji Hashim Endut.

Walau bagaimanapun, Setiausaha Perhubungan Semangat 46 Kedah, saudara Bashiron Hanafiah mendakwa bahawa Angkatan Semangat 46 Kedah kini mempunyai ahli seramai lebih daripada 30,000¹⁶ orang, kerana katanya rakyat sudah mula menerima Semangat 46.

Menurutnya lagi, 10 daripada bahagiannya sudah diluluskan, cuma menunggu empat (4) lagi yang belum diluluskan iaitu bagi kawasan Kubang Pasu, Sungai Petani dan Kuala Kedah.

Parti Semangat 46 ini telah pun mengadakan persidangan Agungnya pada bulan Oktober 1989.

¹⁶Lihat, Watan, Selasa 3 Oktober 1989, hlm. 4.

Carta II

Senarai Kepimpinan Parti Semangat 46

Pengerusi Tetap	:	Hj. Ibrahim Ahmad
Timbalan Pengerusi Tetap	:	Datuk Abu Bakar Shaari
Presiden	:	Tengku Razaleigh Hamzah
Timbalan Presiden	:	Dato' Rais Yatim
Naib Presiden	:	Hj. Ibrahim Azmi Hassan Hajah Marina Yusof Datuk Malek Ahmad

Dato' Zainol Abidin Johari telah terpilih untuk menganggotai Majlis Tertinggi dengan mendapat jumlah undi kedua terbanyak iaitu sebanyak 407 undi di belakang Datuk Jaafar Onn.¹⁷

Seorang lagi tokoh yang pernah menjawat jawatan Menteri Besar Kedah, turut bersama dalam Majlis Tertinggi parti ini ialah Datuk Syed Nahar Shahabudin dengan mendapat 259 undi.

Ini jelas menampakkan peranan penting Dato' Zainol dalam parti ini, terutamanya di kawasan Pekan Sik.

3.4 Konflik PAS-UMNO

Kebangkitan Islam mempunyai kesan yang hebat ke atas parti-parti politik Melayu sebagaimana jua ia melahirkan akibat tertentu ke atas perjalanan dan pemerintahan (Muhammad Abu Bakar, 1987: 156).

Pada dasarnya kerajaan memperlihatkan sikap yang 'responsive' kepada perkembangan ini. Pada sifatnya reaksi tersebut menunjukkan

¹⁷Lihat, Watan, Sabtu, 14 Oktober 1989, hlm. 2.

ia berada dalam keadaan serba salah dan berbelah bagi. Ini dilihat dari segi faktor yang mungkin memberi kesan kepada hubungan harmoni antara kaum.

Berdasarkan keadaan yang sedemikian, maka timbullah dakwaan daripada parti-parti tertentu. Orang-orang PAS umpamanya telah membuat dakwaan terhadap orang-orang UMNO melalui atau menggunakan tafsiran ayat-ayat Quran yang tertentu sebagai menghukum UMNO. Dakwaan ini mencetuskan konflik di antara penyokong kedua-dua parti.

3.4.1 Dakwaan Kafir-Mengkafir

Apa yang didefinisikan sebagai kafir mengkafir ialah perbuatan yang memutuskan silaturahmi di antara umat Islam. PAS mendakwa demikian kerana menyatakan bahawa pemerintahan kerajaan yang diterajui oleh UMNO adalah kafir oleh kerana kerjasama UMNO dengan MIC dan MCA lalu mengenepikan lunas-lunas Islam, dan ini adalah melanggar atau bercanggah dengan Islam dan patut ditentang.

Dalam kontek Pekan Sik, isu kafir-mengkafir ini banyak dan amat ketara berlaku di sekitar tahun-tahun 80-an. Menurut Setiausaha Bahagian, UMNO (Sik) Saudara Yusuf Haji Ismail, ini adalah kesan daripada pergerakan Ibrahim Libya di Kampung Memali dan juga kesan daripada ceramah atau 'Amanat' Haji Abdul Hadi Awang¹⁸ di Banggol Peradong Terengganu pada 7 April 1981

¹⁸ Haji Abdul Hadi bin Haji Awang, Pesuruhjaya PAS Terengganu. Ahli Dewan Undangan Negeri (PAS) Kawasan Marang, Terengganu. Kertas Putih Memali, op. cit., hlm. 5.

yang mana dalam ucapan tersebut ada dinyatakan bahawa orang-orang PAS patut menentang UMNO kerana UMNO mengekalkan perlembagaan penjajahan mengekalkan undang-undang kafir dan jahiliah yang patut ditentang dan perjuangan, ucapan, derma mereka adalah "jihad" serta mati mereka adalah mati syahid, mati Islam!

Berikutan dengan itu Ibrahim Libya telah meningkatkan tindakan mengkafir sesama Islam, perbuatan memulau dan penanaman konsep "jihad" dan "syahid" mengikut pengertian sendiri telah menjadi ketara. Orang-orang PAS telah menganggap orang-orang UMNO dan pasukan polis sebagai kafir. Ianya semakin bertambah kuat dari semasa ke semasa apabila tindakan ini mendapat pujian daripada pemimpin PAS.

Kegiatan seumpama ini juga berlaku di sekitar Kampung Pekan Sik. Menurut seorang Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung, bagi kawasan ini, kejadian seumpama ini terjadi dengan hebatnya dan paling ketara di sekitar September hingga November 1985. (Hampir serentak dengan kejadian Peristiwa Memali).

Dalam hal kematian, jika ada orang PAS yang mati, sebahagian besar orang UMNO akan datang berziarah. Tetapi jika ada kematian di kalangan orang UMNO, Ustaz Ibrahim dan pengikutnya tidak pergi menziarahi mayat, contohnya dalam satu kes di mana seorang anak penyokong parti UMNO telah meninggal dunia, penduduk kampung yang tinggal berdekatan yang terdiri daripada penyokong PAS tidak datang untuk bersama-sama menyembahyangkan

mayat tersebut dengan alasan ia adalah anak orang kafir.

Kalaupun boleh untuk disembahyangkan, ia harus mempunyai syarat-syarat yang tertentu sahaja, iaitu hanya orang-orang yang berdamping rapat dengan Tok Guru Haji Salleh¹⁹ dan orang-orang PAS sahaja yang boleh disembahyangkan.

Mereka juga turut mengkafirkan orang-orang UMNO yang tidak berpakaian yang menurut mereka berpakaian Islam iaitu berjubah putih/hijau, berjanggut dan bermisai yang menghabiskan masa dengan beribadat, orang yang hanya bercakap tentang Islam, halal, haram, asyik mengeluarkan ayat Al-Quran dan Al-Hadis manusia yang merasa diri mereka lebih beriman, lebih kuat beribadat dan lebih Islam daripada yang lain.

3.4.2 Kejadian 'Pulau Memulau'

Kejadian Pulau Memulau ini berlaku dalam kes-kes seperti adanya kenduri-kendara dan juga kegiatan pemulauan di surau yang akhirnya mengakibatkan peristiwa sembahyang dua imam. Kegiatan pemulauan ini bukan sahaja berlaku terhadap orang-orang UMNO, malah terhadap orang-orang PAS sendiri. Contohnya, apabila salah seorang daripada anggota PAS telah mengadakan kenduri

¹⁹ Tok Guru Haji Salleh merupakan seorang tokoh PAS yang menjadi guru Agama di sebuah pusatnya yang tersendiri di Pekan Sik. Menurut sumber, Tok Guru Haji Salleh hanya akan mengetuai sembahyang jenayah hanya pada pengikut-pengikut PAS dan beliau, kononnya hanya mempengaruhi AJK UMNO untuk memasuki PAS dengan alasan bila AJK tersebut meninggal dunia, tidak ada orang yang akan menyembahyangkan jenazahnya. Contohnya seorang AJK UMNO di situ, telah menganggotai PAS, setelah 16 tahun menjadi AJK UMNO.

perkahwinan anaknya dan menjemput saudara-maranya yang merupakan orang UMNO, telah dipulaukan oleh penyokong-penyokong PAS di mana mereka menyatakan bahawa orang yang sedemikian tidak harus dijawab salam dan tidak boleh dijadikan Islam.

Mengenai sembahyang dua imam pula, menurut Saudara Yusof Hj. Ismail, Setiausaha UMNO Bahagian, orang-orang UMNO tidak menyedari terjadinya keadaan tersebut kerana menurutnya, semasa pergi bersembahyang, mereka berjalan seiring, tetapi apabila tiba di masjid, hanya orang-orang UMNO yang sembahyang berimamkan imam yang telah ditugaskan, sedangkan orang-orang PAS berimamkan imam mereka sendiri.

Kegiatan seumpama ini, berlanjutan hinggalah menjelang pilihanraya 1986, di mana kempen-kempen terhadap kerajaan yang dibuat dengan lantang oleh pihak PAS dengan menggunakan isu Memali, dengan menuduh bahawa kerajaan adalah kafir kerana menentang pergerakan Islam iaitu pergerakan PAS. Selain daripada itu PAS juga mendakwa bahawa parti UMNO adalah sebuah parti yang bersifat dan mempunyai pemikiran assabiyah.

Namun sekiranya diteliti, semangat assabiyah adalah sikap keterlaluan yang membawa kesan negatif terhadap kebenaran di mana konsep assabiyah ini amat erat dengan kata taasub.

Dengan itu, assabiyah tidak hanya mungkin terkena kepada UMNO, tetapi juga kepada PAS, sebab, sesiapa jua mungkin memiliki sikap taasub ini.

3.5 Kerjasama PAS - Semangat 46

Gagasan kerjasama dan gabungan sebenarnya bukanlah satu perkara baru, dalam politik. Banyak parti-parti politik dalam banyak negara seperti Indochina, Polang terpaksa melaksanakan amalan begini kerana menghadapi kebuntuan dan kesukaran mencapai sokongan dan kemenangan mutlak dalam sesuatu pilihanraya.²⁰

Dalam politik kepartian di Malaysia, tidak dapat tidak, terdapat parti-parti politik yang menggunakan prosedur demikian dengan alasan tertentu yang mungkin merupakan sesuatu yang positif bagi parti-parti tersebut. Kerjasama PAS - Semangat 46 dibuat dengan alasan-alasan yang tertentu. Bagi Semangat 46, hasrat untuk memulih dan menghidupkan UMNO asal sudah tidak perlu diperjuangkan lagi dan oleh kerana adanya cita-cita Semangat 46 yang selari dengan PAS, iaitu untuk menegakkan Islam sebagai 'Ad-din' dalam struktur kemasyarakatan dan kenegaraan negara.

Perakuan mereka untuk menegakkan Islam sebagai asas pemerintahan negara merupakan sasaran sebagai gabungan dan kerjasama antara PAS dan Semangat 46.

Gabungan PAS yang seumpama ini, bukanlah satu perkara yang baru, sebelum ini pun PAS telah merapati Chinese Consultative Council (CCC) pada pilihanraya 1978, tetapi gagal.

²⁰ Lihat, Hussain Mohamed, "Kerjasama Semangat 46-PAS: Makin Mantap atau mula retak", Watan, 12 Oktober 1989, hlm. 7.

Dalam kontek Pekan Sik, wujud kerjasama di antara penyokong kedua-dua parti ini. Contohnya, menurut seorang tokoh PAS kawasan tersebut iaitu Haji Yusoff b. Hussain, kerjasama di antara PAS - Semangat 46 di kawasan ini, adalah erat, di mana mereka sama-sama menganjurkan ceramah, contohnya yang dibuat di Baling, Kedah, di mana Tengku Razaleigh Hamzah adalah merupakan penceramahnyanya.

Mengulas tentang persoalan mengapa PAS bekerjasama dengan Semangat 46, beliau menyatakan bahawa kepimpinan Dr. Mahathir pada hari ini, hanyalah mementingkan unsur-unsur duniawi semata-mata tanpa memasukkan unsur-unsur akhirat.

Baginya dasar dan jua matlamat PAS ialah membawa kepimpinan Islam, maka oleh itu, ia dan PAS kawasan jua seterusnya ahli PAS Pusat menyokong dan bekerjasama dengan Semangat 46, untuk menegakkan dasar Islam yang didakwanya juga menjadi dasar dan matlamat perjuangan Parti Semangat 46.

Menyentuh mengenai kemungkinan berlakunya perebutan kuasa di antara pemimpin PAS dan Semangat 46, sekiranya wujud kerjasama secara formal, beliau menyatakan bahawa perebutan itu tidak mungkin terjadi kerana bukanlah dasar pemimpin PAS untuk merebut jawatan, kerana ini adalah prinsip PAS, asalnya orang Islam yang naik menjadi pemerintah.

Namun begitu ada juga pemimpin PAS yang tidak bersetuju dengan perkembangan tersebut kerana seperti kata Haji Naka^k_Aie^h (pada ketika itu masih berada di dalam PAS) bahawa:

"Semangat 46 adalah batang rapuh. Jika PAS bersandar kepadanya, bererti PAS bersandar di batang yang rapuh. Semangat 46, belum mempunyai organisasi yang benar kukuh untuk bergiat secara berkesan, sedangkan dalam PAS sendiri gerak kerja dan organisasinya masih tidak tersusun"²¹

Bagi Semangat 46, PAS perlu bekerjasama dengannya untuk memperkukuhkan barisan bagi menentang kemungkaran politik dan ekonomi yang dilakukan oleh kerajaan Mahathir dan juga bagi menebus kesilapan yang pernah dibuat oleh PAS semasa bergabung dengan CCC dahulu. Namun begitu pada hakikatnya, kerjasama ini masih kabur dan hanya menjadi propaganda parti masing-masing sahaja.

3.6 Kesan Pada Masyarakat Pekan Sik

Segala urutan peristiwa yang terjadi sejak di awal 80-an, seolah-olah memberi satu perubahan dalam corak pemikiran politik penduduk di Pekan Sik.

Walaupun kadang-kadang, jika dipandang berkemungkinan wujud kebimbangan bahawa semua itu boleh menjejaskan keseluruhan kestabilan negara dan penduduk setempat.

Dalam hal ini, apa yang dapat dilihat walaupun wujudnya berbagai siri peristiwa yang ternyata menggugat pucuk pemerintah khasnya parti UMNO, dan kemuncak yang membawa kepada isu pengharamannya, namun UMNO masih mampu untuk berdiri teguh, di kalangan atau di peringkat "grass-root" malah dapat memperkukuhkan lagi sokongan peringkat ini terhadap kepimpinan di peringkat atas. Faktor-faktor yang menyebabkan keadaan atau situasi begini akan dibincangkan di dalam bab yang seterusnya.

²¹ Lihat, Fikiran Nakhai, "PAS Berpecah Kerana Semangat 46?", Watan, Selasa, 28 Februari 1989, hlm. 8.

Gambar 1 : Bangunan Pejabat ADUN Jeneri,
Dr. Wan Azmi Ariffin/BCK,
SMS ADUN Jeneri/AMMK KEDAH.

Gambar 2 : Gambar menunjukkan Pejabat UMNO
Bahagian Sik dan juga UMNO Pekan Sik.

Gambar 3 : Yang Berhormat Dato' Sri Paduka Osman Aroff Semasa Merasmikan Perayaan UMNO Ke-43, Bertempat di Dewan Pelbagai Guna, Pekan Sik, Kedah.

Gambar 4 : Bangunan Baru yang Menempatkan Pejabat Majlis Daerah Sik yang Baru dan Beberapa Agensi Kerajaan yang Lain.

Gambar 5 : Projek Perumahan
(Bangunan Rumah Kedai)

Gambar 6 : Projek Yang Dahulunya Terbengkalai
Selama Dua (2) Tahun Telah Diteruskan
Semula Pembinaannya.

Gambar 7 : Satu Lagi Projek Perumahan Yang Hampir Siap

Gambar 8 : Papan Tanda Mengenai Projek-projek Yang Akan Dijalankan oleh KEDA

BAB IV

PENERIMAAN MASYARAKAT TERHADAP UMNO BARU

4.1 Sejarah UMNO Baru

4.1.2 UMNO Baru di Peringkat Makro

Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO) yang ditubuhkan pada asalnya dengan tujuan untuk menghalang pembentukan Malayan Union pada 1946, telah mencatatkan satu sejarah dalam arena politik tanahair, apabila ia telah diharamkan pada 4 Februari 1988 oleh Mahkamah Tinggi, Kuala Lumpur.

Pengharaman ini dikatakan berpunca daripada kononnya terdapat beberapa perwakilan yang telah mengundi di dalam Perhimpunan Agong UMNO 1987 adalah datangnya daripada beberapa buah cawangan yang masih belum sah, iaitu yang belum lagi berdaftar.

Selepas peristiwa tersebut, ada pihak-pihak tertentu yang berlumba-lumba untuk mendaftarkan parti-parti baru tertentu dengan pendaftar Pertubuhan contohnya, Bekas Perdana Menteri, Abdul Rahman Putra Al-Haj dan Tun Hussein Onn serta Tengku Razaleigh Hamzah telah berusaha untuk menubuhkan UMNO Malaysia serta UMNO 88, manakala Dr. Mahathir serta ahli-ahli Majlis Tertinggi UMNO yang lain menaja UMNO Baru. Tetapi UMNO Malaysia dan UMNO 88, tidak dapat didaftarkan kerana pejabat Pendaftar Pertubuhan masih belum membatalkan pertubuhan yang asal.

Apabila UMNO telah dimansuhkan secara rasmi, Y.B. Dato' Sri Dr. Mahathir telah mengetuainya untuk didaftarkan semula dengan nama UMNO (Baru) pada 13 Februari 1988.

Selepas penubuhannya UMNO baru menghadapi beberapa peristiwa yang ternyata menguji kekuatan dan sambutan rakyat terhadap UMNO Baru, berikutan dengan terdapatnya terlalu banyak siri pilihanraya kecil yang berlaku selepas daripada penubuhan UMNO Baru.

Sekali imbas, seolah-olah wujud satu perubahan terhadap budaya politik Malaysia apabila terdapat terlalu banyak pilihanraya yang sedemikian rupa. Sebaik sahaja, UMNO Baru ditubuhkan, mereka menghadapi pilihanraya bagi kawasan Parlimen Johor Bahru di mana UMNO Baru telah mengalami kekalahan di tangan calon Bebas.²²

Ini diikuti oleh pilihanraya bagi kawasan Parit Raja, Ampang Jaya, Teluk Pasu, Bentong, Tambatan, Teruntum dan Sungai Besar. Calon UMNO Baru telah mendapat kemenangan di semua kawasan Teluk Pasu, di mana ianya telah dimenangi oleh calon parti PAS.

Hasil daripada keputusan pilihanraya-pilihanraya kecil itu telah memantapkan lagi pertubuhan UMNO Baru di bawah pimpinan Dato' Sri Dr. Mahathir Mohammad, ditambah lagi dengan adanya pemilihan pucuk pimpinan UMNO yang lebih sistematik dan selaras,

²²Di dalam pilihanraya ini, Dato' Shahrir Abdul Samad yang dahulunya merupakan seorang ahli UMNO telah meletakkan jawatan dan bertanding semula di atas nama kumpulan 'Semangat 46' yang mewakili kumpulan 'serpihan' yang bertanding di atas tiket calon bebas.

bermula dari Perhimpunan Agung UMNO pada April 1988, seterusnya pemilihan di peringkat UMNO Negeri, Bahagian dan Cawangan yang telah berlangsung mengikut cara-cara yang lebih teratur.

4.1.3 UMNO Baru Diperingkat Mikro (Kawasan Sik)

Bagi kawasan Sik, penubuhan UMNO Baru di peringkat Makro juga mempengaruhi dan seterusnya menyebabkan tertubuhnya UMNO Baru di kawasan tersebut. Pada awal penubuhannya ia mempunyai satu jawatankuasa penaja dengan diketuai oleh Wakil Rakyat Kawasan Sik, iaitu Y.B. Dr. Wan Azmi Ariffin. UMNO Baru di sini telah mengadakan Mesyuarat Cawangan bagi memilih Ahli Jawatankuasa di peringkat Pekan Sik.

4.2 Reaksi Masyarakat di Pekan Sik Terhadap UMNO Baru

Apabila UMNO diharamkan keadaan politik di Pekan Sik tidaklah banyak menghadapi masalah disebabkan UMNO dapat dipulihkan dalam masa yang singkat dengan nama UMNO (Baru).

Namun demikian, pengharaman tersebut sedikit sebanyak telah memperlihatkan satu perkembangan baru dalam corak politik Sik, di mana seperti yang telah dinyatakan di dalam bab tiga yang lalu, bahawa Ahli Parlimen kawasan tersebut iaitu Dato' Zainol Abidin Johari telah menyertai perjuangan kumpulan Semangat 46 yang telah kecewa untuk mendaftarkan UMNO 88 dan UMNO Malaysia.

Akibat peristiwa itu, terdapat sebilangan kecil daripada penduduk di Pekan Sik terutamanya mereka yang dikenali sebagai "orang-orang Dato'

Zainol" menentang penubuhan UMNO (Baru) dengan membuat dakwaan-dakwaan tertentu terhadap kepimpinan Dr. Mahathir dengan tujuan untuk mempengaruhi penduduk-penduduk kampung.

Menurut beberapa orang yang ditemubual oleh penulis menyatakan bahawa 'orang-orang Dato' Zainol' mendakwa bahawa beliau adalah seorang yang berjiwa rakyat serta menyatakan bahawa Dato' Zainol pasti akan memenangi pilihanraya yang akan datang, berbanding dengan wakil rakyat kawasan Pekan Sik, iaitu Yang Berhormat Dr. Wan Azmi Ariffin, yang mana menurut penyokong-penyokong Dato' Zainol bahawa Dr. Wan Azmi adalah seorang yang terlalu serius dan agak sombong bila bersama atau berdepan dengan rakyat serta penduduk-penduduk kampung Pekan Sik khususnya.

Mereka membuat dakwaan demikian dengan tujuan untuk mempengaruhi penduduk kampung supaya tidak memberi sambutan terhadap UMNO (Baru). Usaha-usaha seumpama ini mendapat kerjasama daripada "Orang-orang PAS" kerana mereka perjuangan mereka adalah mempunyai matlamat yang sama iaitu untuk menegakkan konsep 'Ad-din' sebagai asas perjuangan.

Walau bagaimanapun UMNO (Baru) terus mendapat sambutan dan kepercayaan penduduk Pekan Sik. Kepercayaan dan sokongan ini berasaskan kepada faktor-faktor yang tertentu. Di antaranya ialah kerana para pengundi percaya bahawa UMNO (Baru) adalah merupakan satu kesinambungan terhadap apa yang diperjuangkan oleh UMNO yang telah diharamkan. Beberapa orang responden mendakwa, asas perjuangan UMNO (Baru) adalah tetap sama, iaitu untuk membela nasib orang Melayu. Menurut mereka lagi, segala projek pembangunan, persatuan tetap dibuat atau diadakan

seperti dahulu, malah menjadi lebih sistematik. Kepimpinan yang lebih berkesan wujud.

UMNO (Baru) terus mendapat sokongan, berasaskan kepada faktor kawasan tersebut, di mana menurut Ketua Pertubuhan Belia MAYC di situ (yang tidak mahu) namanya disebut), Pertubuhan Parti Semangat 46 tidak mungkin dapat bergerak di kawasan Pekan Sik, oleh kerana menurutnya kawasan tersebut adalah kawasan Dato' Sri Dr. Mahathir Mohammad dan Semangat 46, mungkin hanya mendapat sokongan yang kuat di kawasan Gurun dan Semangat 46 sendiri masih belum dapat menyaingi pengaruh PAS yang mempunyai pengikut yang agak ramai di kawasan Pekan Sik. Walaupun wujud pakatan di antara Semangat 46 dan parti PAS, namun penduduk tidak dapat menerima parti Semangat 46 oleh kerana, bukan semuanya anggota parti PAS yang menyetujui tindakan PAS untuk bekerjasama dengan Semangat 46, ditambah lagi dengan faktor tindakan anggota parti PAS, di mana menurut dakwaan seorang responden iaitu Md. Isa Che Din, anggota-anggota parti PAS hanya akan melibatkan diri dalam hal-hal yang berkaitan dengan anggota partinya sahaja, contohnya mereka akan hanya pergi bersembahyang jenazah jika orang yang meninggal itu adalah dari parti PAS. Hal ini membayangkan ciri-ciri fanatik dalam usaha anggota dan pemimpin PAS, dan dengan demikian, wujudnya kerjasama antara PAS dan Semangat 46 tidak mendapat sambutan dan sokongan ramai, berbanding dengan UMNO yang agak lebih bersikap liberal dan terbuka dalam semua hal.

4.2.1 Struktur Pentadbiran

Sekiranya dilihat daripada struktur pentadbiran, UMNO mempunyai struktur pentadbiran yang dijalankan dengan sistematik dan berkesan berbanding dengan parti Semangat 46, baik di peringkat pusat dan juga negeri. Faktor ini berjaya meyakinkan penduduk setempat memberi mandat dan sokongan terhadap parti UMNO sebagai parti yang menjalankan segala urusan pentadbiran di Sik khasnya dan di kawasan Pekan Sik amnya.

Di peringkat makro, UMNO mempunyai Presiden, Timbalan Presiden, Naib Presiden serta anggota Majlis Tertinggi dengan dipengerusikan oleh Presiden UMNO, mempunyai kuasa dalam memutuskan perkara-perkara tertentu. Contohnya keputusan mengenai pemilihan ahli jawatankuasa bahagian, cawangan, pergerakan pemuda dan wanita bahagian dan cawangan.

Struktur pentadbirannya yang kemas menjadikan jentera parti UMNO bergerak cergas dalam mengenalpasti setiap keperluan rakyat, yang dapat disalurkan melalui wakil-wakil parti ini yang terpilih menganggotai jawatankuasa bahagian dan cawangan masing-masing.

Dalam memilih ahli jawatankuasa bahagian dan cawangan UMNO mempunyai peraturannya yang tersendiri dan perlu diikuti (Sila lihat lampiran A).

Dengan mempunyai struktur pentadbiran yang sedemikian, UMNO wujud sebagai satu sistem penyaluran yang berkesan daripada peringkat pemimpin kepada rakyat.

Faktor inilah juga yang menyebabkan sokongan penduduk Pekan Sik terhadap UMNO menjadi lebih mantap walaupun wujudnya krisis di peringkat mikro berbanding dengan parti Semangat 46. Bagi parti Semangat 46, baik di peringkat negeri Kedah khususnya dan Pekan Sik amnya, ia belum lagi mempunyai satu jalinan struktur pentadbiran yang tersusun. Bagi peringkat negeri Kedah sendiri, belum terdapat satu susunan pentadbiran yang jelas dan kemas yang diketuai oleh Yang Berhormat Dato' Zainol Abidin Johari dan beberapa orang tokoh lagi seperti Setiausaha Perhubungan Parti Semangat 46, iaitu Saudara Bashiron Hanafiah dan juga seorang lagi tokoh yang agak aktif iaitu Tuan Haji Hashim Endut.

Begitu juga halnya dengan peringkat Pekan Sik, tidak terdapat satu organisasi yang jelas, yang berfungsi sebagai satu parti. Umum (penduduk Pekan Sik) hanya mengenali dan mengetahui bahawa Dato' Zainol adalah ketua parti Semangat 46 di situ, beliau mempunyai pengikut-pengikutnya sendiri, contohnya, mengikut seorang responden iaitu Cik Azizah Shafie. Parti Semangat 46 di sini hanya dikendalikan oleh "orang-orang kuat" Dato' Zainol seperti Encik Majid, Encik Hussein dan seorang lagi yang dikenali sebagai Pak Mat (dahulunya adalah bekas pekerja Jabatan Penerangan daerah Sik). Sebilangan kecil penduduk yang terpengaruh dengan parti ini, adalah mereka yang dikatakan rapat dengan Dato' Zainol dan mempunyai kepentingan peribadi yang tersendiri.

Struktur pentadbiran UMNO di sini berpusat di bangunan UMNO Sik yang juga merupakan pusat gerakan bagi bahagian dan Cawangan Sik. Mesyuarat cawangan telah pun diadakan pada bulan Julai 1989 untuk memilih ahli Jawatankuasa cawangan. (Lihat lampiran C).

Dengan selesainya mesyuarat cawangan tersebut, UMNO (Baru) cawangan Pekan Sik kini mempunyai jentera penggerakannya sendiri yang dapat menampung dan menyalurkan permintaan rakyat kepada pihak pemerintah, berbanding dengan Parti Semangat 46, yang jelas tidak mempunyai pusat gerakannya sendiri di samping wujudnya masalah 'dalaman' parti itu sendiri, sepertimana dakwaan seorang responden iaitu Encik Nasir Mustaffa bahawa wujud pertentangan pendapat di antara Dato' Zainol dan seorang 'orang kuat'nya mengenai masalah perjalanan parti mereka di Pekan Sik.

Dengan kedudukan UMNO yang sedemikian rupa, manakala parti Semangat 46 yang ternyata belum mempunyai asas dan struktur pentadbiran yang kukuh, ia gagal untuk mendapat sokongan penduduk setempat sebagaimana UMNO.

4.2.2 Kepimpinan dan Dasar Kepimpinan

Kepimpinan atau 'leadership' sering dihubungkan dengan konsep kepimpinan daripada seseorang atau sekumpulan individu yang mempunyai keupayaan dalam membuat sesuatu keputusan atau arahan kepada orang lain melalui perhubungan yang ada.

Yang Berhormat Dr. Wan Azmi adalah merupakan lapisan pemimpin muda yang berjaya mendapat mandat daripada rakyat bagi menerajui pentadbiran kerajaan di peringkat Daerah Sik khususnya dan Pekan Sik amnya. Corak kepimpinannya yang agak tegas, sesuai dengan peribadinya yang masih muda, memberikan satu perubahan terhadap situasi perhubungan di antara wakil rakyat dan penduduk.

Beberapa orang responden menyatakan bahawa, pada peringkat awal, penduduk di sini memang tidak begitu menyenangi ketegasan beliau, oleh kerana menurut mereka, Dato' Zainol lebih senang mendampingi rakyat, namun demikian, penduduk mulai sedar bahawa Dato' Zainol lebih mementingkan orang-orang yang sentiasa mendampingiya dan bekerjasama dengannya, contohnya seorang lagi responden iaitu Encik Nasir Mustaffa seorang pekerja di Pejabat Daerah Sik, semasa Dato' Zainol Abidin Johari bergerak cergas dalam UMNO dahulu, dalam soal pemilihan Ahli Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung, beliau hanya mengutamakan golongan orang-orang kampung yang mempunyai kedudukan yang baik di kalangan penduduk kampung. Dengan yang demikian, mudah bagi beliau untuk mengukuh dan menyebarkan pengaruhnya.

Faktor ini telah menyebabkan, ramai penduduk terus memberi sokongan yang kuat terhadap kepimpinan muda Dr. Wan Azmi Ariffin, yang walaupun tegas, namun lebih bersistematik dan berwibawa.

Islam sebagai asas perjuangan UMNO telah lama bertapak di dalam UMNO, dan tambah meningkat semenjak kemasukan saudara Anwar Ibrahim menyertainya pada 29 Mac 1986. Beliau telah mengemukakan idea-idea Islam dalam semua hal dan menjadikan Islam itu sebagai satu cara hidup (the way of life). Faktor begini juga adalah merupakan satu²³ tarikan bagi penduduk kampung Pekan Sik khasnya terus memberi sokongan terhadap UMNO, yang tidak sahaja mementingkan agama malah menjadikannya sebagai teras pentadbiran parti.

Walaupun Semangat 46 turut memperjuangkan konsep 'Ad-din' namun, konsep yang menjadi teras perjuangan parti itu masih samar-samar kedudukannya, faktor ini menyebabkan penduduk masih belum dapat memberi sepenuh sokongan terhadap Semangat 46, sepertimana dakwaan seorang penduduk, Encik Hassan Ahmad, (seorang penyokong kuat parti PAS) menurutnya, dalam kontek Pekan Sik ini, walaupun ada kerjasama di antara parti PAS dan Semangat 46 berasaskan aspek agama, namun penduduk khasnya dan penyokong-penyokong PAS amnya ada yang masih belum dapat menerima Semangat 46, kerana menurut dakwaannya kemungkinan parti Semangat 46 menggunakan konsep Ad-din hanya untuk mengabui penduduk supaya memberi sokongan terhadap parti tersebut, kerana

²³ Kepimpinan UMNO (Baru) bertambah kukuh dengan kemasukan semula Datuk Musa ke dalam UMNO pada 31 Januari 1989, dan juga kemasukan dua (2) orang tokoh agama ke dalam UMNO iaitu Ustaz Nakhaie Haji Ahmad serta Dato' Mohammad Asri Haji Muda pada November 1988. (Lihat, Watan 19 September 1989, m.s. 2).

menurutnya lagi, dalam aktiviti-aktiviti agama yang dianjurkan oleh pihak PAS kawasan, penglibatan penyokong-penyokong parti Semangat 46 amatlah kurang, kecuali dalam ceramah-ceramah politik yang dianjurkan secara bersama oleh PAS dan Semangat 46. Faktor ini juga menurutnya mungkin merupakan sokongan penduduk terhadap parti Semangat 46 adalah kurang berbanding dengan parti UMNO dan PAS.

4.2.3 Projek-projek Pembangunan

Walaupun berlakunya krisis kepimpinan dan pengharaman ke atas UMNO namun ia tidaklah menjejaskan keseluruhan sokongan terhadap UMNO (Baru) yang telah ditubuhkan semula, malah menurut Setiausaha UMNO Bahagian Sik, Encik Yusof Ismail, sokongan yang bertambah terhadap UMNO (Baru) boleh dilihat daripada pertambahan jumlah ahli yang memohon untuk menganggotai parti UMNO (Baru).

Sokongan ini juga memperlihatkan sambutan penduduk terhadap perkhidmatan kerajaan juga melalui sambutan penduduk terhadap projek-projek pembangunan kerajaan, walaupun pada satu ketika, projek-projek ini terbengkalai disebabkan oleh masalah kemelesetan ekonomi dan teknikal, namun ianya telah diteruskan semula.

Menurut seorang responden iaitu Encik Abdul Aziz Ariffin, seorang anggota polis (UKK), bahawa terdapat banyak projek pembangunan yang telah dijalankan oleh pihak kerajaan, contohnya banyak bangunan-bangunan lama telah diganti dengan bangunan baru

berserta projek-projek perumahan yang dijalankan oleh pihak kerajaan.

Menurut Yang Berhormat Datuk Sri Menteri Besar Kedah, Datuk Paduka Osman Aroff, kini hanya tinggal lebih kurang 15% kawasan Sik keseluruhannya yang masih berada ditahap awal proses pembangunan. Beliau menyatakan demikian semasa membuat lawatan ke Sik pada 5 Jun 1989, sempena perayaan Kelahiran UMNO ke-43 di Dewan Pelbagai Guna Sik. Menurutny lagi, dengan yang demikian, Kerajaan negeri Kedah khasnya dan Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) amnya, banyak merancang projek-projek untuk dilaksanakan untuk membantu orang-orang miskin di kawasan tersebut serta seluruh Sik, di mana lebih tiga (3) juga ringgit telah diperuntukkan untuk tujuan mengurangkan kemiskinan di kalangan penduduk.

Menurut Penolong Pegawai Daerah Sik iaitu Encik Abdul Rahim Mohd. Saleh, satu projek yang diberi nama 'Projek Buku Merah Dua' telah dilancarkan di kawasan tersebut dengan tujuan untuk membantu penduduk dalam usaha-usaha pembangunan, contohnya dengan memberi bantuan anak ayam untuk tujuan ternakan secara komersial. Penulis turut meninjau tentang projek tersebut, di mana ianya telah dijalankan oleh keluarga angkat penulis sendiri. Di dalam projek tersebut, pihak pejabat Pertanian Kawasan telah memberikan 100 ekor anak ayam untuk ditenak di samping memberikan bantuan makanan ayam dan juga bantuan khidmat nasihat.

Di samping itu, projek-projek yang meliputi projek keperluan asas (bekalan air dan elektrik, telefon) terus dibekalkan, di mana di dalam rancangan tersebut, kerajaan telah bercadang untuk memberi bantuan elektrik luar bandar sebanyak 100% untuk kawasan Sik khasnya dan Pekan Sik amnya.

Bantuan-bantuan jangka pendek terus disalurkan kepada penduduk, contohnya pada 10 Mei 1989, Pertubuhan Sukarela dan Pertubuhan Wanita UMNO Negeri, telah menganjurkan Majlis Penyampaian Bantuan Khas kepada penduduk-penduduk miskin di Dewan Pelbagai Guna Sik.

Justeru itulah, didapati bahawa UMNO (Baru) terus mendapat sokongan penduduk Pekan Sik khasnya, kerana bagi mereka, walaupun UMNO (lama) telah diharamkan, UMNO (Baru) tetap meneruskan kesimbungan 'Tradisi Membela Rakyat', ditambah lagi dengan asas kedudukan kewangan UMNO dan Barisan Nasional yang sudah kukuh berbanding dengan parti-parti lain khasnya parti Semangat 46 yang baru mencari asas pada tapak parti itu.

Sehubungan dengan itu, didapati bahawa UMNO (Baru) banyak mendapat sokongan penduduk Pekan Sik, juga disebabkan oleh faktor bahawa hampir 44.9% penduduk di situ adalah terdiri daripada orang-orang yang bekerja makan gaji. Mereka ini lebih terdedah pada persoalan/isu politik semasa dan mampu untuk membuat penilaian tentang keadaan politik yang sebenarnya.

Walaupun terdapat juga penyokong-penyokong parti Semangat 46 adalah terdiri daripada mereka yang makan gaji,

namun itu hanyalah sebilangan kecil yang kononnya mempunyai kepentingan peribadi sendiri.

Kesimpulan yang dapat dibuat oleh penulis ialah, meskipun ada sokongan terhadap parti Semangat 46 di kawasan Sik ini, sokongan tersebut bukanlah berdasarkan kepada perjuangan parti itu semata-mata, tetapi ianya lebih banyak dipengaruhi oleh faktor peribadi Dato' Zainol sendiri, di mana rata-rata responden yang ditemui termasuk beberapa orang yang mendakwa bahawa pada peringkat permulaannya menyokong Semangat 46, menyatakan mereka pada mulanya berminat untuk menganggotai Semangat 46 adalah berdasarkan urusan peribadi dengan Dato' Zainol, sedangkan mereka sendiri masih tidak jelas dengan konsep serta asas perjuangan parti tersebut.

Ini berbeza dengan sokongan yang diberi kepada UMNO, yang telah sedia mempunyai organisasi pentadbiran serta asas perjuangan yang jelas dan kukuh melalui segala aktiviti yang telah dijalankan dan dilaksanakan dari semasa ke semasa yang dapat menjamin penerusan 'tradisi membela rakyat'.

4.3 Keahlian Parti

4.3.1 Keahlian UMNO (Baru)

Keahlian parti merupakan salah satu petunjuk terhadap sambutan yang diberi kepada parti-parti tertentu. Bagi UMNO (Baru), penyertaan ahli barunya amat menggalakkan. Menurut Setiausaha UMNO bahagian Sik, Encik Yusof Haji Ismail, UMNO

Sik telah pun mendaftarkan pertubuhannya mengikut undang-undang dan ia kini mempunyai 159 cawangan yang juga telah didaftarkan, dengan mempunyai ahli berdaftar seramai 12,600 orang dan merupakan kawasan kedua yang mempunyai jumlah ahli terbesar selepas kawasan (daerah) Kubang Pasu.

Keahlian ini dijangka akan meningkat kepada lebih 14,000 orang pada akhir Jun 1989. Terdapat beberapa cawangan baru yang menyertai UMNO Bahagian Sik seperti UMNO Cawangan:

- 1) Kampung Manso
- 2) Zon Cemara
- 3) Bukit Minyak
- 4) Padang Ragut
- 5) Caruk Senduk
- 6) Batu Seketul Dalam
- 7) Tanjung Putri
- 8) Simpang Hospital
- 9) Caruk Padang Dalam
- 10) Simpang Kayu Api
- 11) Zon Danglau

Dijangka bahawa akan terdapat banyak lagi cawangan baru yang akan didaftarkan. Menurut beliau lagi, lebih 1,000 ahli PAS yang datang daripada tiga (3) cawangan parti itu, telah keluar daripada parti itu dan menyertai UMNO. Begitu juga dengan beberapa orang ahli Semangat 46 juga dijangka akan menyertai perjuangan UMNO semula.

Keahlian ini adalah meliputi semua peringkat umur yang telah layak untuk didaftarkan sebagai pengundi. Setiap ahli dikenakan bayaran ahli sebanyak \$100 seorang dan semua borang-borang permohonan ini dihantar ke pihak UMNO pusat untuk diproses dengan secara berkomputer untuk didaftarkan.

Mengikut Datuk Paduka Osman Aroff, di majlis perayaan UMNO ke-43 di Sik, bahawa kedudukan politik UMNO di kawasan tersebut adalah stabil di mana peratusan keahlian adalah lebih tinggi daripada sebelumnya di mana jumlah ahli lamanya adalah sebanyak 13,600 orang, dan dijangka akan terdapat pertambahan ahli baru kepada jangkakan melebihi 14,000 orang ahli berdaftar pada masa akan datang.

Daripada alasan-alasan tersebut, seolah-olah telah memberikan satu kelebihan kepada UMNO (Baru) untuk mengukuhkan kedudukan parti tersebut walaupun ianya telah mengalami peristiwa-peristiwa terdahulu yang boleh menggugat keutuhan UMNO.

4.3.2 Keahlian Parti Semangat 46

Keahlian bagi parti Semangat 46, khasnya bagi kawasan Pekan Sik tidaklah ramai kerana parti ini baru berada di tahap awal penubuhannya. Namun begitu, seorang penyokong kuat kepada parti Semangat 46 (beliau tidak mahu namanya disebutkan) yang dahulunya bekerja di bahagian penerangan daerah Sik, mendakwa bahawa terdapat sekurang-kurang melebihi 400 orang penyokong parti itu di Pekan Sik.

Menurutnya lagi, bagi cawangan Pekan Sik, belum ada penyusunan organisasi pentadbiran yang lengkap kerana menurutnya, cawangan Pekan Sik, masih lagi menunggu kelulusan pendaftaran. Sebaik sahaja selesai urusan pendaftaran, kemungkinan Sik akan menjadi pusat kepada pergerakan parti tersebut memandangkan tokoh-tokoh penting parti itu seperti Dato' Zainol Abidin Johari dan Tuan Hashim Endut adalah berasal dari daerah Sik, serta mempunyai pengaruh yang kuat di sana.

Bagi peringkat negeri Kedah, sudah terdapat 14 bahagian parti tersebut, walaupun, parti ini belum mempunyai organisasi yang lengkap dan tersusun bagi peringkat bahagian dan cawangan namun beliau mendakwa bahawa kemungkinan pada masa hadapan jumlah ahli parti ini mungkin meningkat kepada jumlah 2,000 orang bagi Pekan Sik pada masa akan datang.

4.4 Laporan Mesyuarat UMNO Bahagian dan Cawangan

Persidangan Pertama UMNO Cawangan Pekan Sik telah diadakan pada 25 Julai 1989 bertempat di Dewan Pelbagai Guna, Pekan Sik. Ia telah dirasmikan oleh Saudara Mohd. Noor b. Ismail. Semasa persidangan tersebut dijalankan Saudara Mohd. Hadzir Jaafar telah dipilih dengan sebulat suara untuk memegang jawatan Ketua Cawangan, manakala Timbalan Ketua Cawangan ialah Encik Yahya Ahmad. 10 orang Ahli Jawatankuasa Cawangan yang dipilih ialah:

- 1) Saudari Haridzoh Hj. Hassan
- 2) Saudara Ismail Saud
- 3) Saudara Ahmad Sobri Rashid

- 4) Saudara Md. Rodzi Yahya
- 5) Saudara Md. Nowar Muzafa
- 6) Saudari Noriah Awang Ahmad
- 7) Saudari Rambli Md. Din
- 8) Saudara Yaakob Silam Suddin
- 9) Saudara Baharom Abdullah
- 10) Saudari Fatimah Hj. Ahmad.

Di dalam persidangan ini terdapat dua (2) usul yang telah diterima iaitu:

- a) Saudara Yahya Ahmad mencadangkan supaya Pertubuhan Wanita menubuhkan Pertubuhan Pemuda Cawangan Pekan Sik.
- b) Saudari Noriah Awang Ahmad mencadangkan supaya Pertubuhan Wanita menubuhkan Pertubuhan Wanita Cawangan Pekan Sik.

Terdapat juga, perkara-perkara yang menyentuh kepentingan Bahagian atau wakil-wakil Rakyat yang dicatat semasa ucapan penangguhan.

- 1) Cawangan Pekan Sik akan melantik lima (5) orang lagi ahli Jawatankuasa.
- 2) Mengadakan Mesyuarat Pergerakan Pemuda/Wanita secepat mungkin.
- 3) Pergerakan hendaklah mematuhi peraturan Mesyuarat UMNO.

- 4) Pergerakan UMNO mestilah berwaspada terhadap tindakan parti Semangat 46.
- 5) Akan cuba memajukan lagi UMNO Cawangan Pekan Sik.

Persidangan Cawangan Pekan Sik ini telah ditangguhkan pada jam 5.10 petang.

Manakala bagi peringkat bahagian Sik pula, persidangannya telah diadakan pada 25 Ogos 1989, juga bertempat di Dewan Pelbagai Guna, Pekan Sik telah dirasmikan oleh Yang Berhormat Dato' Mohammad bin Rahmat.

Di dalam persidangan ini, pengerusi, Timbalan Pengerusi dan ahli-ahli Jawatankuasa Bahagian bagi tempoh 1989/1992 (Mengikut Fasal 12-5-1 Perlembagaan) telah dipilih, di mana pengundian telah dijalankan dengan cara mengangkat tangan. Keputusannya ialah:

Pengerusi	:	Md. Yusof b. Ishak
Timbalan Pengerusi	:	Abdul Rani b. Abdullah
Ketua	:	Dr. Wan Azmi b. Ariffin
Timbalan Ketua	:	En. Badri b. Hj. Yunus
Naib Ketua	:	En. Mohd. Hadzir Jaafar.

15 orang Ahli Jawatankuasa:

- 1) Hussain Ismail
- 2) Zakaria Lambut
- 3) Mohd. Isa Yahya
- 4) Awang Long Lebai Jusoh

- 5) Yatim Hj. Mat
- 6) Hj. Shamsuddin Abd. Rahman
- 7) Azizan Ishak
- 8) Hanapiah Hj. Mat Dani
- 9) Mat Saad Awang
- 10) Yahya Ahmad
- 11) Md. Zain Saidin
- 12) Hj. Zakaria Hj. Rauf
- 13) Rabat Darasit
- 14) Hj. Said Awang
- 15) Hj. Hussain Abdullah

Persidangan Agung UMNO Bahagian Sik ini telah ditangguhkan tepat jam 6.00 petang.

(Maklumat lanjut mengenai Persidangan UMNO Cawangan Pekan Sik dan Bahagian Sik boleh didapati di Lampiran C).

Dengan selesainya pemilihan di peringkat Bahagian dan Cawangan, UMNO kini sudah mempunyai organisasinya tersendiri dan boleh mengadakan perhimpunan Agungnya pada bulan November 1989.

BAB V

5.1 Kesimpulan dan Penutup

Melihat kepada perkembangan semasa, seolah-olah isu perpecahan, krisis dan juga soal perpaduan Melayu serta UMNO adalah merugikan rakyat serta negara. Namun demikian, konflik yang terjadi tidak selalunya membawa kepada kemusnahan. Sesuatu konflik bukanlah satu fenomena negatif malahan ianya mempunyai fungsi untuk memperkukuhkan perpaduan di kalangan anggota sesuatu kelompok yang mengalami konflik itu. Sebagai satu unsur utama dalam kehidupan sosial, maka konflik dianggap sebagai perkara normal yang tidak dapat dielakkan. Malahan ia tidak semestinya memusnahkan, sebaliknya boleh berfungsi secara positif serta konstruktif sifatnya dalam keadaan tertentu. (Karl Marx, 1971: 32).

Di dalam konteks Pekan Sik, krisis kepimpinan yang wujud di peringkat makro itu, tidaklah menjejaskan dengan teruknya kedudukan serta pengaruh UMNO (Baru) di kalangan penduduk. Meskipun dengan wujudnya krisis seumpama itu menyebabkan UMNO terpaksa bekerja keras bagi memulihkan kembali imejnya yang terjejas dengan tujuan mendapatkan kembali kepercayaan serta keyakinan rakyat terhadapnya, namun, sebaliknya jika dilihat daripada perspektif UMNO sendiri, ianya boleh dianggap satu rahmat ke arah satu titik permulaan terhadap pengendalian struktur pentadbiran parti yang lebih efektif, sesuai dengan hasrat rakyat semasa.

Konflik yang terjadi, meskipun menghadapi berbagai kecaman, akhirnya seolah-olah memberi satu kejayaan buat UMNO sendiri, baik dari segi pentadbiran, jumlah ahli, mahupun masa depan UMNO sendiri.

Dalam konteks Pekan Sik, jelas memperlihatkan pertambahan di dalam jumlah keahlian parti UMNO (Baru). Sepertimana yang telah disebutkan di dalam bab 3 yang lalu bahawa bilangan ahlinya telah bertambah daripada 13,000 ke 14,000 orang. Jumlah keahlian yang semakin bertambah ini, merupakan satu petanda baik terhadap perkembangan politik UMNO Pekan Sik, kerana ini sudah tentu memudahkan pihak kerajaan (Majlis Daerah Sik dan Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) khasnya mengaturkan segala rancangan pembangunan untuk faedah rakyat kerana lebih ramai penduduk setempat yang akan memberi sambutan terhadap segala perancangan pembangunan kerajaan yang dimaksudkan untuk mereka.

Dari satu segi, krisis yang wujud ini, sesungguhnya telah memberi peluang kepada anggota-anggota parti PAS dan Semangat 46 untuk mewujudkan satu barisan bekerjasama²⁴ ianya wujud sebagai barisan parti pembangkang. Tetapi bagi UMNO sendiri, wujudnya pakatan tersebut telah memberi kesedaran untuk menyusun semula setiap aspek pentadbiran serta hal-hal yang berkaitan dengannya. Contohnya, UMNO (Baru) telah mempunyai peraturan-peraturan yang lebih lengkap dan tegas, mengenai urusan penubuhan cawangan, peraturan mesyuarat bahagian dan cawangan.

²⁴ Percantuman Semangat 46 dan PAS ini, adalah dalam bentuk kesamaan konsep yang diperjuangkan iaitu konsep 'Ad-din'. Ianya terjadi di akhir 1988 dengan diterajui oleh Tengku Razaleigh Hamzah, serta menggambarkannya sebagai jalan rintis yang perlu dilalui untuk menjamin perpaduan Melayu benar-benar menjadi nyata. (Lihat, Watan, Selasa, 17 September 1988. hlm. 1).

Dengan keselarasan serta peraturan sedemikian, menyebabkan UMNO kini mempunyai asas pentadbiran yang lebih teratur berbanding dengan keadaan dahulunya. Meskipun di satu segi, UMNO menghadapi kecaman-kecaman yang hebat hingga membawa kepada isu bahawa Dr. Mahathir adalah seorang diktator dan dianggap bodoh, namun semua itu, akhirnya menyebabkan UMNO menjadi lebih kukuh setelah orang ramai, khususnya ahli-ahli UMNO sendiri membuat penilaian semula terhadap dakwaan-dakwaan sedemikian, kerana pada kenyataannya, semua dakwaan itu ternyata meleset.

Konflik juga adalah satu fenomena yang positif, sebagaimana pendapat Coser, di mana fungsi-fungsi konflik menurutnya ialah merupakan satu penyesuaian semula norma-norma yang ada, atau menunjukkan norma-norma yang baru, memelihara atau menyesuaikan keseimbangan kuasa, mewujudkan integrasi sosial dalam sesuatu kumpulan. (Lewis Coser, 1956: 24).

Sehubungan dengan ini, krisis yang terjadi telah menampakkan pengwujudan norma-norma baru, di mana, gaya pentadbiran yang diasaskan oleh Dr. Mahathir khasnya dan UMNO (Baru) amnya lebih kuat. UMNO telah memperkuat pengaruhnya dan juga para peringkat Barisan Nasional dan juga terhadap jentera birokrasi.²⁵ Ramai pemimpin-pemimpin Muda yang muncul, dan dalam konteks Pekan Sik, Yang Berhormat Dr. Wan Azmi sendiri adalah merupakan termasuk dalam golongan pemimpin muda, di samping pemimpin-pemimpin veteran (Ketua Kampung, sebahagian Ahli Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung Pekan Sik).

²⁵ Lihat, Philip Bowring, "No dilemma about Mahathir's direction", *Far Eastern Economic Review*, 14 April 1988, hlm. 22.

Krisis yang akhirnya menyebabkan tertubuhnya Parti Semangat 46 ini juga boleh dianggap positif kerana dengan demikian, ia seolah-olah menjadi pencabar terkuat pada UMNO untuk lebih berusaha, bekerja dengan lebih kuat lagi bagi menyediakan perkhidmatan pada rakyat. Di Pekan Sik, usaha-usaha sedemikian dilipatgandakan, contohnya melalui ceramah-ceramah yang dianjurkan oleh parti UMNO Pekan Sik di samping menjalankan kempen mencari ahli yang dijalankan oleh ahli-ahli UMNO (Baru), serta memberi lebih banyak bantuan yang merupakan khidmat nasihat dan sebagainya. Menurut Setiausaha UMNO Sik, Encik Yusof Hj. Ismail, sekurang-kurangnya lebih kurang lima (5) ceramah yang berbentuk penerangan mengenai UMNO (Baru) telah diadakan di peringkat Pekan Sik.

Sehubungan dengan itu juga, kadar integrasi di dalam UMNO khasnya dan penduduk tempatan amnya, menjadi lebih baik.

Kesimpulannya, krisis yang terjadi meskipun pada peringkat awal, seolah-olah memperlihatkan unsur-unsur yang membawa kepada kemusnahan, namun untuk kesan jangka panjang, ianya kadang-kadang membawa kepada satu reformasi yang positif terhadap keutuhan sesebuah parti pemerintah, contohnya kepada parti UMNO sendiri.

5.2 Masa Depan UMNO di Pekan Sik

UMNO, meskipun mungkin akan mendapat saingan yang hebat daripada parti Semangat 46 dan PAS di kawasan ini, namun ia mempunyai harapan besar untuk terus menjadi parti yang masih berupaya untuk mentadbirkan urusan pentadbiran di Pekan Sik ini.

Dengan wujudnya, gabungan kepimpinan di antara pemimpin-pemimpin muda seperti Y.B. Dr. Wan Azmi serta beberapa orang pemimpin-pemimpin muda tempatan yang lain dengan pemimpin-pemimpin lama tempatan yang berpengalaman, UMNO Pekan Sik telah menapak ke satu titik perkembangan yang lebih baik dengan penyusunan semula setiap aktivitinya dengan lebih yakin dan berkesan.

Penduduk-penduduk di sini, sudah matang untuk menilai setiap fenomena dan peristiwa politik yang terjadi di peringkat atasan. Oleh yang demikian segala usaha pihak pembangkang untuk menggugat kepimpinan kerajaan khasnya dan di peringkat Pekan Sik amnya kurang mendapat sambutan, malah nampaknya ia telah menguatkan lagi sokongan mereka terhadap kepimpinan kerajaan di kawasan tersebut.

Namun setiap perkembangan ini, sesungguhnya amat bergantung kepada keadaan semasa. Dalam konteks Pekan Sik sendiri, kemungkinan besar UMNO (Baru) akan terus mendapat sambutan di kalangan penduduknya dengan wujudnya peristiwa-peristiwa di peringkat makro, yang boleh mempengaruhi pandangan serta pendirian politik mereka, contohnya dari segi kewibawaan UMNO (Baru) itu sendiri, di mana contohnya, Mesyuarat Ketua-Ketua Kerajaan Komenwel (CHOGM) yang diadakan buat kali ke-27 pada 18 hingga 24 September 1989 lalu, merupakan satu kejayaan besar terhadap UMNO dan lebih dapat meyakinkan rakyat terhadapnya sebagai sebuah parti yang menerajui pentadbiran negara. Ini ditambah lagi dengan ramalan bahawa dekad 90-an nanti akan menandakan era baru bagi ekonomi Malaysia dengan pelbagai cabaran dan peluang baru.²⁶

²⁶ Lihat "NIC Untuk Apa?", Dewan Masyarakat, Oktober 1989, hlm. 35.

Demikian juga dengan kehadiran pemimpin-pemimpin muda di dalam UMNO (Baru) yang cenderung serta lebih berorientasikan Islam seperti Y.B. Dato' Dr. Yusof Noor, sebagai pemimpin pelapis bagi mewarisi kepimpinan kerajaan, nampaknya boleh meyakinkan rakyat terhadap UMNO.

Pada hemat penulis, UMNO di kawasan Pekan Sik ini masih dan akan terus mendapat sambutan dalam pilihanraya yang akan datang kerana walaupun telah wujud krisis kepimpinan di peringkat makro, ianya ternyata tidak banyak menjejaskan UMNO di peringkat bawah (mikro). Hal ini sememangnya boleh dikesan di Pekan Sik yang menjadi kes dalam kajian ini.

PERSIDANGAN UMNO CAWANGAN 1989

Tanggungjawab Bahagian

1. Bahagian hendaklah menetapkan jadual Persidangan Cawangan dan Pemimpin yang merasmikannya setelah berunding dengan Jawatankuasa Cawangan.
2. Bahagian hendaklah melantik Wakilnya mengawasi perjalanan Persidangan Cawangan dan bertindak sebagai Penasihat jika berbangkit apa-apa perkara mengenai tafsiran Perlembagaan atau Peraturan Persidangan.
3. Wakil Bahagian hendaklah juga menyediakan laporan bertulis keputusan-keputusan Persidangan Cawangan.

Peringatan

1. Wakil Bahagian hendaklah melaksanakan tugas pengendalian peraturan dan pemilihan semua jawatan yang dipertandingkan di peringkat Cawangan.
2. Pembuangan undi di Persidangan Cawangan untuk memilih Ahli Jawatankuasa Cawangan dan jawatan-jawatan yang lain hendaklah dibuat secara mengangkat tangan.
3. Seseorang Ahli Jawatankuasa tidak boleh memegang dua (2) jawatan di peringkat yang sama. Misalnya, seorang Pengerusi atau

Pemeriksa Kira-kira Cawangan tidak boleh menjadi seorang Ahli Jawatankuasa Cawangan pada masa yang sama sesuai dengan Fasal 5.5.3 dan 5.5.4. Perlembagaan.

4. Jawatan ahli-ahli Jawatankuasa Cawangan tidak menjadi kosong disebabkan seseorang ahli itu telah dilantik menjadi Pegawai dalam Jawatankuasa itu sesuai dengan Fasal 16.4. Perlembagaan.
5. Sekiranya seseorang Ahli Jawatankuasa yang dipilih meletakkan jawatannya maka jawatan itu tidak boleh diganti, sesuai dengan Fasal 16.8. Perlembagaan.
6. Wakil-wakil ke Perwakilan Bahagian yang dipilih di luar Persidangan Cawangan atau sebarang pertukaran selepas itu adalah dianggap tidak sah, sesuai dengan Fasal 15.3.6 Perlembagaan.
7. Perlembagaan dan Peraturan Persidangan hendaklah dipatuhi dan jika ada ahli yang tidak puashati di atas mana-mana keputusan Persidangan maka ahli itu hendaklah membangkitkan semasa Persidangan berjalan untuk diputuskan. Ahli yang membawa apa-apa jua perkara parti atau hak keahliannya ke Mahkamah sebelum mematuhi sepenuhnya peraturan-peraturan parti maka keahliannya di dalam parti gugur dengan sendirinya sesuai dengan Fasal 18.3. Perlembagaan.

Cawangan Sah

Cawangan yang telah berdaftar dengan Pendaftar Pertubuhan sebelum 28 Februari 1989 dan memiliki salinan sah Sijil Pendaftaran yang

Ibu Pejabat berhak hadir, bersuara, mengundi, memilih, dipilih dan dilantik untuk sebarang jawatan dalam Cawangan.

Cukup Bilang (Kuorum) Persidangan

Cukup bilang (kuorum) Persidangan Cawangan ialah satu perempat daripada jumlah bilangan ahli yang berhak hadir sesuai dengan Fasal 10.1. Peraturan Persidangan.

Persidangan Cawangan

1. Wakil Bahagian hendaklah menjalankan pemilihan seorang Pengerusi Sementara Persidangan Cawangan. Salah seorang ahli yang hadir boleh dipilih sebagai Pengerusi Sementara dengan cadangan dan sokongan dari yang hadir. Jika lebih dari seorang calon yang bertanding, maka pengundian hendaklah dilakukan untuk memutuskan siapa yang dipilih sebagai Pengerusi Sementara. Cara pengundian boleh diputuskan oleh Persidangan.
2. Pengerusi Sementara yang dipilih akan menjalankan tugas sebagai Pengerusi Sementara Persidangan Cawangan itu.
3. Pengerusi Sementara akan mempengerusikan Persidangan Cawangan dengan berpandukan Aturan Urusan Persidangan yang ditetapkan seperti berikut:-
 - 3.1 Ucapan Pengerusi Sementara Persidangan Cawangan.
 - 3.2 Bacaan doa.
 - 3.3 Nyanyian Lagu UMNO "Bersatu" secara beramai-ramai oleh ahli-ahli yang hadir.

- 3.4 Pengumuman Pengerusi Sementara Persidangan mengenai jumlah ahli Cawangan dan bilangan ahli yang hadir Persidangan (untuk menentukan cukup bilang (kuorum) Persidangan).
- 3.5 Menjemput Ketua Cawangan berucap.
- 3.6 Menjemput Wakil Bahagian atau tetamu yang ditetapkan oleh Bahagian atau Cawangan berucap merasmikan Persidangan.
- 3.7 Pesanan Pengerusi Sementara Persidangan mengenai tatacara Persidangan.
- 3.8 Menjemput Setiausaha Cawangan membentangkan penyata Cawangan 1988/1989.
- 3.9 Menjemput Bendahari Cawangan membentangkan Penyata Kewangan berakhir 31 Disember 1988.
- 3.10 Memilih Pengerusi Tetap Persidangan Cawangan bagi tempoh 1989-1991 mengikut Fasal 15.3.5. Perlembagaan.
(Pengerusi Tetap Persidangan yang dipilih akan mengambil alih tugas dari Pengerusi Sementara untuk mempengerusikan Persidangan mulai dari Perkara 11 sehingga Persidangan ditangguhkan).
- 3.11 Memilih Timbalan Pengerusi Tetap Persidangan Cawangan bagi tempoh 1989-1991. (Mengikut Fasal 15.3.5. Perlembagaan).
- 3.12 Memilih Ahli-ahli Jawatankuasa Cawangan bagi tempoh 1989-1991. (Mengikut Fasal 15.3.4. Perlembagaan).

3.13 Memilih dua (2) orang Pemeriksa Kira-kira Cawangan bagi tempoh 1989-1991. (Mengikut Fasal 15.3.5. Perlembagaan).

3.14 Memilih Wakil-wakil Cawangan ke Mesyuarat Perwakilan Bahagian 1989. (Mengikut Fasal 15.3.6. Perlembagaan).

(Peringatan: Ketua Cawangan secara automatik menjadi wakil. Perwakilan lain dipilih sebanyak seorang wakil bagi tiap-tiap 50 orang ahli. Wakil Cawangan hendaklah dipilih dalam Persidangan sesuai dengan Fasal 15.3.6. Perlembagaan).

3.15 Mencalonkan Pengerusi Tetap, Timbalan Pengerusi Tetap Perwakilan Bahagian, Ahli Jawatankuasa Bahagian bagi tempoh 1989-1992. (Mengikut Fasal-fasal 3.1. Peraturan Persidangan, 15.3.7 dan 26.2. Perlembagaan).

- a) Seorang Pengerusi Tetap Perwakilan Bahagian.
- b) Seorang Timbalan Pengerusi Tetap Perwakilan Bahagian.
- c) Seorang Ketua Bahagian.
- d) Seorang Timbalan Ketua Bahagian.
- e) Seorang Naib Ketua Bahagian.
- f) 15 Orang Ahli Jawatankuasa Bahagian
- g) Dua (2) orang Pemeriksa Kira-kira Bahagian.

3.16 Mencalonkan 10 orang Wakil Bahagian ke Perhimpunan Agung UMNO 1989. (Mengikut Fasal 12.5.2. Perlembagaan).

- 3.17 Membahaskan usul-usul (jika ada).
- 3.18 Tangguhan Persidangan.
- 3.19 Ucapan Penangguhan.
- 3.20 Persidangan ditangguhkan.

Tangguhan Persidangan

Pengerusi Tetap hendaklah menangguhkan Persidangan setelah selesai Perkara 8.3.17. Aturan Urusan Persidangan untuk memulakan ucapan penangguhan sebagai Perkara 8.3.19.

Usul Tergempar

Semua usul yang hendak dibawa dalam Persidangan hendaklah didahulukan dengan pemberitahuan dan usul tergepar hanya dibenarkan mengikut Fasal 17.1 hingga 17.9. Peraturan Persidangan.

BIBLIOGRAFI

- Bailey, K.D., Method of Social Research. The Free Press, New York, 1978.
- B. Sanders, William dan K. Pinhey, Thomas, The Conduct of Social Research. London: CBS College Publishing, 1983.
- Coser, L., The Functions of Social Conflict. Routledge & Kegan Paul, London, 1956.
- Duveger, Maurice, The Idea of Politics: The Uses of Power in Society. Merrill Company Inc., United State of America, 1970.
- Duveger, Maurice, The Study of Politics. Thomas Y. Crowell Company Inc., Great Britain, 1972.
- Edwin, R.A., Encyclopedia of the Social Science. Mac Millan, New York, 1967.
- K. Ramanathan, Konsep Asas Politik, Dewan Bahasa dan Pustaka, 1988.
- La Palombara, Joseph dan Myron Weiner (ed.), Political Parties and a Political Development. Princeton: Princeton University Press, 1966.
- Lasswell, Harold D., Politik: Siapa Mendapat Apa, Bila dan Bagaimana. Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka, 1978.
- Marx, Karl, Manifesto of the Communist Party. Progressive Publishers, Moscow, 1971.
- Mitchell. G. Duncan, Sosiologi: Pengkajian Sistem Sosial. (Terjemahan) Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1982.
- Muhammad Abu Bakar, Penghayatan Sebuah Ideal: Satu Tafsiran Tentang Islam Semasa. Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1987.

Norbeck, E., Religion in Primitive Society. New York: Harpers and Row Publishers, 1972.

Robert, Jay, Local Government In Rural Java. Mac Millan, New York, 1955.

Sckofield, Michael, Social Research. Heineman Educational, London, 1969.

Syed Husin Ali, Malay Peasant Society and Leadership. Kuala Lumpur, Oxford University Press, 1975.

Tandon, Bcled, Research Metodology in Social Sciences. Chaitaya Publishing House, India, 1979.

Ting Chew Peh, Konsep Asas Sosiologi, Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1979.

Tun Mohamed Suffian Hashim, Mengenal Perlembagaan Malaysia. (Terjemahan) Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur, 1987.

Weber, Max, The Theory of Social and Economic Organization. (Terjemahan dan disunting oleh Talcott Parsons), New York: Oxford University, 1977.

Senarai Majalah:

1. Dewan Masyarakat, Januari 1989
2. Dewan Masyarakat, September 1989
3. Dewan Masyarakat, Oktober 1989
4. Dewan Budaya, Oktober 1989
5. Far Eastern Economic Review, April 1988.

Senarai Akbar:

1. Watan, 17 September 1988
2. Watan, 28 Februari 1989
3. Watan, 20 Julai 1989
4. Watan, 19 September 1989
5. Watan, 3 Oktober 1989
6. Watan, 12 Oktober 1989
7. Watan, 14 Oktober 1989

Artikel:

1. Kertas Perintah 21 tahun 1986, Peristiwa Memali, Kementerian Dalam Negeri, 1986.
2. Laporan Pilihanraya Umum Malaysia, 1986, Suruhanjaya Pilihanraya Malaysia 1986.
3. Buku Rancangan Malaysia Ke-5 (1985-1990), Kerajaan Malaysia.

Temubual:

1. Encik Abdul Rahim Mohd. Saleh, berasal daripada Besut, Terengganu. Beliau mendapat pendidikan awal di Kota Bharu, Kelantan dan meneruskan pengajiannya di bidang pengajian Islam di Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.

2. Encik Yusof Haji Ismail, sudah bergiat cergas di dalam UMNO Sik sejak 1980, sedangkan penglibatannya di dalam UMNO adalah sejak beliau berusia belasan tahun lagi.
3. Encik Nasir Mustaffa, sudah 10 tahun tinggal di Sik dan sudah lima (5) tahun bekerja di pejabat Daerah Sik. Beliau sudah lama bergiat cergas di dalam UMNO. Beliau juga pernah tinggal dan bergiat dalam UMNO Teluk Cengal, Alor Setar.
4. Haji Yusoff b. Hussain, adalah merupakan seorang tokoh PAS tempatan. Beliau berusia 60 tahun, dan sudah 40 tahun tinggal di Sik.